

81
07.06.2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ, БІЗНЕСУ ТА МАРКЕТИНГОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ

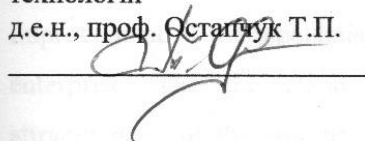
Ковальчук Руслан Андрійович
(студент групи ЗМО-21-2С)

БАКАЛАВРСЬКА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

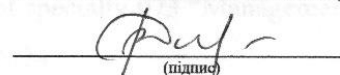
ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

(представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»
галузі знань 07«Управління та адміністрування» спеціальності
073 «Менеджмент»)

Допущено до захисту
протокол № 5
від 03.06.2024
зав. кафедри менеджменту,
бізнесу та маркетингових
технологій
д.е.н., проф. Остапчук Т.П.

Керівник роботи:
к.е.н., доц. Довгалюк В.В.

(підпис)

Рецензент

Будимирська К.О.

(підпис)

Житомир, 2024

Анотація

Ковальчук Р.А. Формування та напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства. – Рукопис.

Бакалаврська кваліфікаційна робота представлена на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». – Державний університет «Житомирська політехніка», Житомир, 2024.

У бакалаврській кваліфікаційній роботі розглянуто особливості обґрунтування та удосконалення механізму формування інвестиційної привабливості підприємства. Досліджено теоретичні основи формування інвестиційної привабливості підприємства. Представлена аналітична оцінка стану та напрями підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, інвестиційна привабливість, інвестиційний прокут, рентабельність інвестицій.

Annotation

Kovalchuk R.A. Formation and directions of increasing the investment attractiveness of the enterprise. - Manuscript.

The bachelor's qualification work is submitted for the Bachelor's degree, field of knowledge 07 "Management and administration" of specialty 073 "Management". - Zhytomyr Polytechnic State University, Zhytomyr, 2024.

The bachelor's qualification thesis examines the features of substantiation and improvement of the mechanism of formation of the investment attractiveness of the enterprise. The theoretical foundations of the formation of the investment attractiveness of the enterprise have been studied. An analytical assessment of the state and directions for increasing the investment attractiveness of the enterprise are presented.

Keywords: investment, investment activity, investment attractiveness, investment return, return on investment.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	7
1.1. Поняття, значення та завдання формування інвестиційної привабливості підприємства	7
1.2. Механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства.....	14
1.3. Методичні засади оцінки інвестиційної привабливості підприємства	21
1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері формування інвестиційної привабливості підприємств.....	28
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «ІМК»	37
2.1. Організаційно-управлінський аналіз підприємства.....	37
2.2. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства	43
2.3. Оцінка сучасного стану формування інвестиційної привабливості підприємства	50
2.4. Обґрунтування проекту підвищення інвестиційної привабливості підприємства	63
Висновки до розділу 2	73
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
ДОДАТКИ.....	85

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах функціонування підприємств інвестиційна діяльність стає ключовим аспектом їхньої стратегії. Для того щоб привертати інвестиції, підприємство повинно володіти рядом характеристик, що формують його інвестиційну привабливість. Створення такої привабливості є стратегічно важливим завданням і впливає на різні аспекти фірмової діяльності, такі як конкурентоспроможність продукції, якість виробів, перебудова виробництва, формування ефективної сировинної бази та вирішення соціальних проблем.

Зазначені характеристики інвестиційної привабливості визначають необхідність інвестицій для забезпечення стабільності та ефективності підприємств. Ці інвестиції використовуються для розширення та розвитку виробництва, відновлення основних виробничих фондів, підвищення технічного рівня та інших стратегічних цілей.

В умовах сучасної економіки одним з пріоритетів для досягнення сталого розвитку та покращення конкурентоспроможності підприємств є активізація інвестиційних процесів. Ключовою складовою цього процесу є інвестиційна привабливість підприємства, яка визначає його здатність привертати інвесторів. Формування та оцінка інвестиційної привабливості стає важливим завданням, оскільки вона впливає на динаміку інвестицій та можливості підприємства відповідати вимогам потенційних інвесторів. Такий підхід підкреслює актуальність питань, пов'язаних із здобуттям об'єктивної та адекватної оцінки інвестиційних можливостей підприємства.

Вагомий внесок у теорію інвестиційної діяльності, оцінки ефективності інвестицій та інвестиційної привабливості зробили вітчизняні науковці: І.О. Бланк, К.С. Берестовий, Л.М. Борщ, С.О. Гуткевич, М.І. Кісіль, П.А. Лайко, Т.В. Майорова, Б.Й. Пасхавер, Г.М. Підлісецький, А.А. Пересада, П.Т. Саблук, П.А. Стецюк, В.П. Савчук, А.М. Третяк, А.В. Чупіс, Ф.В. Бандурін, С.А. Буткевич, Ф.П. Гайдуцький, Л.О. Мамуль, Т.А. Чернявська та інші. Проте,

незважаючи на існуючі положення, багато питань щодо формування та обґрунтування напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства залишаються невисвітленими та вимагають подальших досліджень.

Зазначене обумовило вибір теми, постановку мети та завдань бакалаврської кваліфікаційної роботи. Обрана тема повністю відповідає проблемам напряму підготовки за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Метою бакалаврської кваліфікаційної роботи є узагальнення та подальший розвиток теоретико-методичних засад формування, а також визначення напрямів підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК».

Поставлена мета обумовила вирішення наступних **завдань**:

- узагальнити поняття, значення та завдання формування інвестиційної привабливості підприємства;
- дослідити механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства;
- узагальнити методичні засади оцінки інвестиційної привабливості підприємства;
- вивчити нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері формування інвестиційної привабливості підприємств;
- провести організаційно-управлінський аналіз діяльності підприємства
- здійснити діагностику фінансово-економічного стану підприємства;
- провести оцінку сучасного стану формування інвестиційної привабливості підприємства;
- здійснити обґрунтування проекту підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єктом дослідження у бакалаврській кваліфікаційній роботі виступає процес формування інвестиційної привабливості підприємства, **предметом** – теоретичні, методичні та прикладні засади формування та підвищення інвестиційної привабливості підприємства.

Методи дослідження. У процесі виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи використовувалися сукупність загальних та специфічних методів,

методи фінансового аналізу, методи порівняння та експертних оцінок, графічні методи та методи класифікації та узагальнення. Теоретичною основою дослідження є результати теоретичних, дослідницьких, дослідно-аналітичних і прикладних розробок, прогнозів вітчизняних і закордонних експертів, вчених і фахівців у сфері інвестицій, аналітично оброблені статистичні дані про розвиток підприємства, звітні тенденції розвитку аграрної галузі. Також було використано інформаційні технології: MS Project, Microsoft Excel.

Інформаційною базою дослідження виступили наукові фахові, навчальні та методичні публікації провідних вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері інвестиційного менеджменту та управління інвестиційною привабливістю, чинне законодавство України, статистична інформація, дані фінансової та управлінської звітності досліджуваного підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в обґрунтуванні резервів підвищення інвестиційної привабливості та зростання інвестиційного потенціалу розвитку підприємства ТОВ «ІМК». Визначено економічний ефект від реалізації інвестиційно-інноваційного проекту установки біогазової станції на підприємстві ТОВ «ІМК».

Структура та обсяг бакалаврської кваліфікаційної роботи. Бакалаврська кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних літературних джерел, додатків. Основний зміст роботи викладено на 84 сторінках друкованого тексту. Робота містить 28 таблиць та 5 рисунків. Список використаних джерел налічує 72 найменування. Робота містить 3 додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Поняття, значення та завдання формування інвестиційної привабливості підприємства

В сучасних умовах глобалізації та конкурентного бізнес-середовища, питання формування інвестиційної привабливості підприємства стає надзвичайно актуальним та важливим для його стійкого розвитку. Інвестиції відіграють ключову роль у забезпеченні конкурентоспроможності та ефективності підприємства, сприяючи реалізації стратегічних цілей та розширенню його впливу на ринку [2, с.56].

У контексті цього визначення, обрана наукова проблема стає важливою складовою стратегічного управління підприємством, оскільки вона спрямована на вивчення та вдосконалення факторів, які впливають на інвестиційну привабливість. Дана робота спрямована на аналіз сучасного стану, визначення основних тенденцій та розробку рекомендацій для формування ефективного механізму залучення інвестицій та створення сприятливого інвестиційного клімату на підприємстві.

Інвестиційний процес визначається не лише економічними параметрами, але і інституційним характером взаємовідносин між його учасниками, спрямованими на досягнення очікуваних результатів. Економічний інтерес слугує джерелом цього процесу, однак його ефективність тісно пов'язана з узгодженістю інтересів суб'єктів господарювання. Надзвичайно важливою стає роль підприємців, оскільки їхнє прагнення підвищити норму прибутку визначає основні мотивації та інтерес до здійснення інвестицій [27, с.42].

У контексті сучасних викликів сталого розвитку, коли досягнення цілей вимагає комплексного підходу та додаткових витрат, виникає конфлікт інтересів. Реалізація цілей сталого розвитку може зменшити прибутковість

підприємців, викликаючи протиріччя між економічними інтересами та вимогами сталості. У цьому контексті, узгодження економічних інтересів стає необхідною основою для досягнення сталого соціально-економічного розвитку та обов'язковим елементом економічної політики держави, спрямованої на активізацію інвестиційної діяльності.

При проведенні дослідження ми враховуємо, що характер інвестиційних процесів повинен відповідати цілям сталого розвитку. Зрозуміло, що аналіз проблеми інвестиційної привабливості в контексті сталого розвитку вимагає комплексного підходу, оскільки неможливо відділити економічні фактори від екологічних та соціальних визначників розвитку [18, с.62].

Інвестиційна привабливість конкретного підприємства не може бути відокремлена від комплексного регіонального бізнес-середовища, в якому воно здійснює свою діяльність. Суттєвим є той факт, що сам регіон повинен виявитися інвестиційно привабливим, адже наявність умов для бізнесу створює бізнес-середовище, в якому конкретні об'єкти інвестування стають привабливими. В Україні, де існує значна обмеженість інвестиційних ресурсів, відсутність ефективної державної підтримки та потреба у залученні іноземних інвестицій, інвестиційна привабливість окремих проектів або суб'єктів господарювання стає особливо актуальною [37, с.84].

Слід відзначити, що в сучасній економічній літературі відсутня чіткість у визначенні сутності інвестиційної привабливості та системи її оцінки. Зазвичай, під поняттям «інвестиційна привабливість» розуміють наявність умов і факторів, які впливають на прийняття інвестором рішення. Важливим є те, що інвестиційна привабливість формується під впливом різноманітних факторів, і багато з них відображаються у фінансовому стані підприємства. Аналіз фінансового стану може слугувати ефективним інструментом для вивчення рівня інвестиційної привабливості. Привабливість для залучення інвестицій тісно пов'язана з фінансовим здоров'ям підприємства, яке визначається великою кількістю взаємопов'язаних факторів.

Поняття інвестиційної привабливості підприємства різними теоретиками

та авторами визначено по різному. Воно може включати як фінансові та нефінансові показники, внутрішнє та зовнішнє середовище підприємства. Окремі наукові дефініції поняття «інвестиційна привабливість» представлено у табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Окремі наукові дефініції поняття «інвестиційна привабливість»

Автор	Визначення
Алексєєнко І.І. [1, с.953]	Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю забезпечити інвесторів стабільним та високодоходним вкладенням капіталу, враховуючи рівень ризику та конкурентоспроможність в обраній галузі.
Бушовська Л.Б. [7, с.171]	Інвестиційна привабливість підприємства представляє собою комплекс факторів, які створюють сприятливі умови для залучення та утримання капіталу, враховуючи ефективність управління та потенціал для зростання.
Кабалюк А.І. [27, с.41]	Центральною частиною інвестиційної привабливості підприємства є його здатність не лише забезпечити прибуток інвесторам, але й створити сприятливий клімат для стійкого та ефективного бізнесу в довгостроковій перспективі.
Ковальчук С.В. [30, с.165]	Інвестиційна привабливість підприємства - це відображення його здатності забезпечити високий рівень доходу інвесторам при оптимальному співвідношенні ризику та вартості капіталу.
Крилов Д.В. [35, с.36]	Інвестиційна привабливість підприємства може бути виміряна за допомогою комплексного показника, який враховує не лише фінансові показники, але і інноваційність, управлінську ефективність та реакцію на змінні умови ринку.
Макарій Н.П. [40, с.55]	Інвестиційна привабливість підприємства - це здатність створювати довгострокову цінність для інвесторів через ефективне використання ресурсів, розвиток конкурентних переваг та адаптацію до змін у середовищі.
Пилипенко О.І. [50, с.123]	Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю привертати та утримувати інвестиції, забезпечуючи стабільний розвиток та високу рентабельність.
Ситник О.В. [64, с.129]	Визначаючи інвестиційну привабливість підприємства, слід враховувати його стратегічне партнерство, репутацію на ринку та здатність пристосовуватися до економічних та соціокультурних змін.
Слободян Н.Г. [66, с.37]	Інвестиційна привабливість підприємства визначається рівнем його інноваційного потенціалу, здатністю до технологічного розвитку та виробничої ефективності.
Цигиль І.Я. [69, с.661]	Інвестиційна привабливість підприємства - це комплексна характеристика, що включає в себе фактори економічної стійкості, соціальної відповідальності та здатності до ефективного управління ризиками для привертання та утримання інвестиційного капіталу.

Якщо узагальнити, то «інвестиційна привабливість підприємства» - це комплексна оцінка його здатності привертати та утримувати інвестиції,

враховуючи фінансову стійкість, конкурентоспроможність, стратегічне партнерство, інноваційний потенціал, соціальну відповідальність та здатність адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому бізнес-середовищі. Це визначення враховує різноманітні аспекти, що впливають на привабливість підприємства для інвесторів, включаючи як фінансові, так і нефінансові аспекти його функціонування та розвитку.

Ефективність інвестицій визначає інвестиційну привабливість, а інвестиційна привабливість визначає інвестиційну активність. Чим вища ефективність інвестицій, тим вищий рівень інвестиційної привабливості та більша інвестиційна активність, і навпаки.

Інвестиційна привабливість підприємства – це узагальнений показник об'єкта інвестування з погляду дохідності вкладень, перспективи зростання та рівня інвестиційних ризиків [70].

Інвестиційна привабливість для розвитку підприємства визначає його здатність привертати і утримувати інвестиції з метою забезпечення стійкого та ефективного зростання. Значення інвестиційної привабливості для сталого розвитку підприємства може бути розглянуте з різних поглядів [2; 14; 54]:

1. Фінансове становище:

1.1. Капітал для розвитку: інвестиційна привабливість дозволяє підприємству залучати фінансові ресурси, необхідні для реалізації стратегічних проектів та розширення діяльності.

1.2. Зниження вартості капіталу: привабливість для інвесторів допомагає підприємству залучати капітал за більш вигідними умовами, зменшуючи витрати на фінансування.

2. Ринкова конкурентоспроможність:

2.1. Розширення ринкових можливостей: привабливе підприємство може залучати інвестиції для введення нових продуктів або послуг, розширення географії діяльності та підвищення своєї конкурентоспроможності на ринку.

2.2. Стійкість у конкурентному середовищі: інвестиційна привабливість сприяє створенню умов для стійкого і ефективного конкурентного

позиціонування підприємства.

3. Інноваційний розвиток:

3.1. Фінансування досліджень і розвитку: інвестори, повернуті інвестиційно привабливим підприємством, можуть сприяти реалізації інноваційних проектів та впровадженню новітніх технологій.

3.2. Створення інноваційної культури: привабливість для інвесторів стимулює підприємство розвивати інноваційну культуру та здатність до адаптації до нових тенденцій.

4. Співпраця та стратегічне партнерство:

4.1. Залучення стратегічних партнерів: інвестиційна привабливість створює можливість для підприємства залучати стратегічних партнерів, що сприяє обміну ресурсами та експертизою.

4.2. Збільшення шансів на успіх: інвестиційна привабливість сприяє покращенню репутації підприємства, збільшуючи його шанси на успіх у переговорах та залученні партнерів.

В цілому, інвестиційна привабливість є ключовим фактором для сталого та ефективного розвитку підприємства, дозволяючи йому забезпечити необхідні ресурси, зміцнити конкурентоспроможність і сприяти інноваційному росту.

Висока інвестиційна привабливість дає підприємству ряд переваг, таких як ті, що наведені на рис. 1.1.

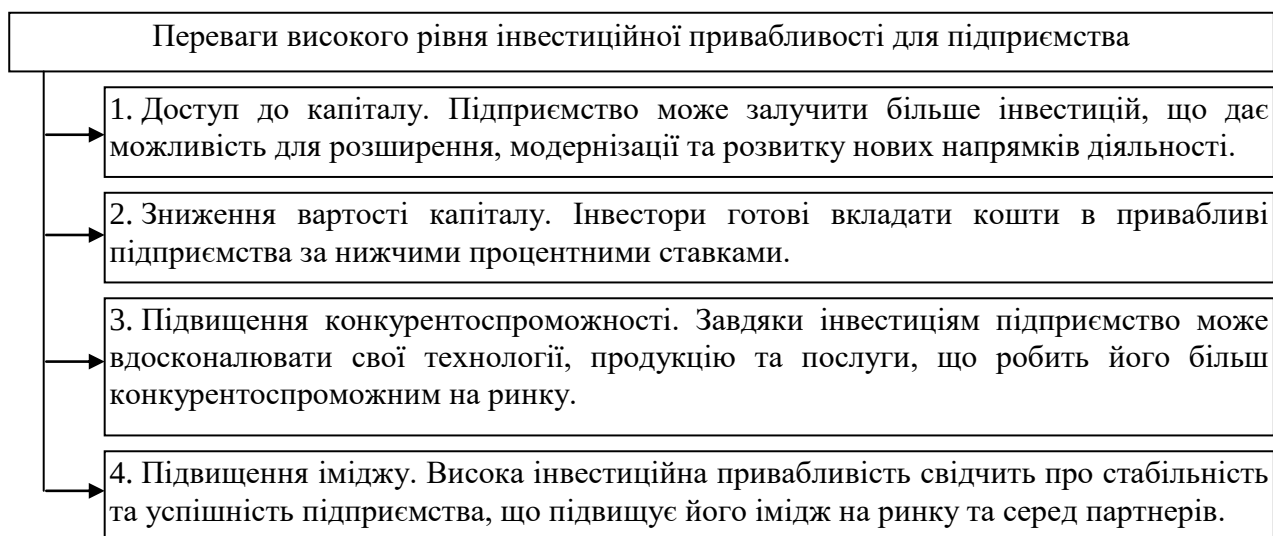

Рис. 1.1. Переваги високого рівня інвестиційної привабливості для

підприємства [33; 44]

Можна виділити декілька факторів, які формують інвестиційну привабливість підприємства [13; 23; 54]:

1. Фінансова привабливість характеризує фінансовий стан підприємства, наскільки воно може покривати поточні зобов'язання, здійснювати самофінансування, відтворювати капітал, отримувати кредити та залучати інвестиційні ресурси.

2. Виробнича привабливість, що відображає наявність належних виробничих умов для випуску якісної продукції, асортименту та номенклатури в установлені терміни; виробничі потужності підприємства, рівень інноваційності, диверсифікованості, ритмічності та дефектності виробництва.

3. Технологічна та матеріальна привабливість свідчить про наявність трудових ресурсів, їх статус і рівень придатності для задоволення потреб виробничо-господарської діяльності; характеризує оснащеність підприємства виробничо-складськими приміщеннями, обладнанням, приладдям, інструментом, технологіями виробництва.

4. Сировинно-матеріальна привабливість характеризує забезпеченість виробничої діяльності потенційного об'єкта інвестування сировиною, рівень її вартості та ефективність використання.

5. Маркетингово-логістична привабливість виявляє здатність продавати продукцію за допомогою існуючих маркетингових інструментів та об'єктів логістичної інфраструктури, що відображає наявність ефективних інструментів позиціонування на ринку, достатньої логістичної інфраструктури.

6. Соціально-кадрова привабливість демонструє наявність на підприємстві кваліфікованих працівників, які мають відповідний рівень знань, навичок і досвіду для виконання своїх професійних обов'язків, можливість підвищувати свою кваліфікацію.

Мета процесу формування інвестиційної привабливості підприємства полягає в створенні таких умов і факторів, які сприятимуть привертанню та утриманню інвестицій з метою забезпечення сталого та ефективного розвитку. Цей процес є стратегічною ініціативою, спрямованою на підвищення

конкурентоспроможності та стійкості підприємства на ринку [27, с.41].

Основні завдання формування інвестиційної привабливості підприємства включають ті, що представлені у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Основні завдання формування інвестиційної привабливості [17; 69]

Завдання	Характеристика
1. Залучення фінансових ресурсів	Головним завданням є забезпечення доступу до необхідних фінансових ресурсів для реалізації стратегічних ініціатив, розширення виробництва та покращення інфраструктури підприємства.
2. Створення сприятливих умов для інвесторів	Завдання полягає в створенні таких умов, які роблять інвестиції в підприємство привабливими для потенційних інвесторів, враховуючи їхні фінансові та стратегічні потреби.
3. Підвищення конкурентоспроможності	Формування інвестиційної привабливості допомагає підприємству зміцнити свою позицію на ринку, створюючи конкурентні переваги, такі як інноваційність, ефективність та якість продукції.
4. Стимулювання інноваційного розвитку	Завдання включає сприяння створенню інноваційної культури та залучення інвестицій для впровадження новітніх технологій та підвищення ефективності виробництва.
5. Розвиток стратегічних партнерств	Формування інвестиційної привабливості сприяє залученню стратегічних партнерів, що може призвести до обміну ресурсами, нових можливостей та спільного розвитку проєктів.
6. Створення стійкого розвитку	Завдання включає розробку таких стратегій та умов, які дозволять підприємству забезпечити стійкий та довгостроковий розвиток в умовах змінного економічного середовища.
7. Підвищення привабливості для іноземних інвесторів	Процес формування інвестиційної привабливості також ставить перед собою завдання підвищення привабливості підприємства для іноземних інвесторів, що може сприяти залученню іноземних капіталовкладень.

Таким чином, в цілому, мета формування інвестиційної привабливості полягає в створенні сприятливих умов для розвитку та забезпеченні стійкого фінансового, економічного та інноваційного росту підприємства. Інвестиційна привабливість визначається впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, які визначають рівень розвитку галузі та функціонування підприємства. Прийняття рішень щодо розміщення інвестицій вимагає від інвестора ретельного аналізу багатьох складних факторів, що впливають на ефективність майбутніх вкладень. У контексті розгляду різних поєднань значень цих факторів, інвестор повинен аналізувати сукупний ефект та взаємодію цих чинників, оцінюючи інвестиційну привабливість для прийняття обґрунтованих рішень щодо інвестування.

1.2. Механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства

В умовах високої конкуренції існуючого бізнес-середовища важливо, щоб менеджмент компанії ефективно реагував на це виклик. Зі зростанням рівня конкуренції стає важливим мати динамічне та гнучке управління розвитком компанії та забезпечення необхідними ресурсами, включаючи інвестиції. В сучасних умовах бізнесу професійний підхід до інвестиційної діяльності передбачає баланс між використанням інвестицій та їх залученням, що обумовлює необхідність створення відповідного управлінського механізму – системи, що забезпечить інвестиційну привабливість підприємства [70].

Результати наукового дослідження вказують на те, що управлінський механізм для забезпечення інвестиційної привабливості підприємства включає в себе ряд ключових напрямків. Серед них – управління нематеріальними активами, інтелектуальним капіталом, інвестиційною діяльністю, персоналом, витратами, корпоративним управлінням, реструктуризацією корпоративних структур та забезпеченням стратегічної стійкості. Важливо відзначити, що механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства залишається недостатньо вивченим аспектом у сучасній науковій спільноті.

В розглянутих дослідженнях висвітлені не лише питання управління конкретним напрямом підприємства, а й визначено унікальний підхід до розуміння механізму як такого. Автори вирізняються тим, що розглядають механізм як комплексну систему, яка інтегрується в процес управління підприємством, детально розкривають сутність його складових та організаційне забезпечення для ефективного функціонування та впровадження. Все ж, варто відзначити неповноту досліджень механізму щодо його «конструкції», таких як методи формування та функціонування, а також повноти розкриття структури, функцій, процесів та їх взаємодії.

Наш погляд сутність механізму управління конкретним процесом на підприємстві визначається такими характеристиками [33; 71]:

- представляє собою систему, що функціонує через взаємодію елементів з

метою зміни стану об'єкта управління;

- виконує основні функції менеджменту: планування, організацію, впровадження, контроль та керівництво;

- забезпечується необхідними інструментами, важелями, ресурсами і компетенціями;

- формується з урахуванням корпоративного середовища, в якому діє підприємство;

- є невід'ємною частиною загальної системи управління підприємством.

На основі визначених вище характеристик механізму управління та враховуючи контекст даного дослідження, а саме забезпечення інвестиційної привабливості підприємства, можна констатувати, що механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗІПП) є системою взаємопов'язаних елементів або субмеханізмів. Ці компоненти, взаємодіючи та функціонуючи в спільноті, впливають на ключові параметри інвестиційної привабливості підприємства та сприяють формуванню та забезпеченню необхідного рівня привабливості для повертання інвестицій в підприємство.

У формуванні механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства важливо розглядати такі ключові аспекти [1; 23]:

- необхідність та актуальність створення МЗІПП;

- мета та завдання функціонування МЗІПП;

- основні функції МЗІПП, включаючи обґрунтування, характеристику та спрямованість;

- модель функціонування МЗІПП, розглядаючи особливості досліджуваного механізму як системи та його взаємодію з внутрішнім та зовнішнім середовищем;

- елементи (субмеханізми) МЗІПП, включаючи визначення, мету, завдання та спрямованість кожного з них;

- взаємозв'язок функцій і процесів МЗІПП (концептуальна модель);

- взаємозв'язок МЗІПП із процесом управління підприємством та корпоративною підтримкою.

Актуальність розгляду механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗПП) обумовлена його комплексним та системним характером у контексті поняття «інвестиційна привабливість підприємства» (ІПП). Це обґрунтовується тим, що успішне ведення бізнесу вимагає ефективного поєднання компонентів, таких як правильне позиціонування компанії на ринку капіталів, активні та продуктивні комунікації із інвесторами, а також ефективне використання інструментів обґрунтування та реалізації інвестиційних проектів. Досягнення необхідного рівня ключових показників діяльності підприємства дозволяє успішно залучати та ефективно використовувати інвестиції у випадках потреби у зовнішньому фінансуванні.

Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю професійно взаємодіяти із ринком капіталів, успішно залучати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси. Це обумовлено сукупністю характеристик підприємства, які є важливими для інвесторів. Зокрема, інвестор оцінює різні аспекти діяльності підприємства, що знаходяться під впливом різних сфер його діяльності [18, с.63].

У контексті визначення інвестиційної привабливості підприємства, важливим є застосування інтегрованого та комплексного підходу до формування кожної характеристики, а також до процесу залучення та ефективного використання інвестиційних коштів.

Метою МЗПП є привертання інвестицій до діяльності компанії та їх ефективне використання, створюючи і підтримуючи належний рівень інвестиційної привабливості. Це передбачає вирішення комплексу завдань, як показано на рис. 1.2.

Досліджуваний механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства призначений для виконання ряду функцій [7; 23]:

1. Організація і забезпечення. Спрямована на створення методичних, ресурсних, знаннєвих та організаційних передумов для формування інвестиційної привабливості підприємства.

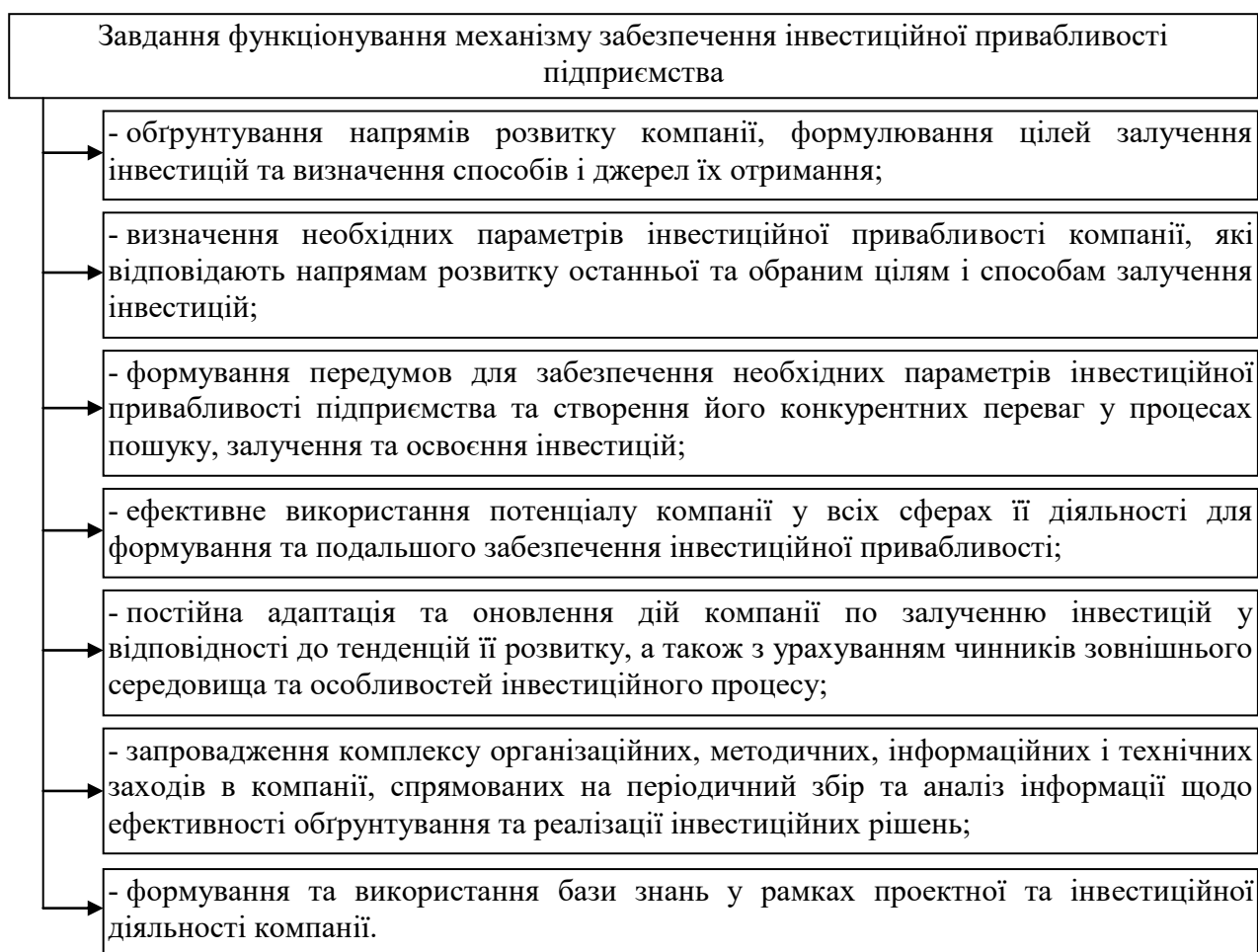

Рис. 1.2. Завдання функціонування механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства [13; 31]

2. Діагностика і планування. Ця функція орієнтована на ідентифікацію та оцінку поточного рівня інвестиційної привабливості та визначення шляхів досягнення цільового рівня.

3. Функціонування і впровадження. Спрямована на реалізацію інвестиційного процесу в компанії та актуалізацію інвестиційної привабливості на всіх етапах.

4. Моніторинг і підтримка. Орієнтована на розробку коригуючих заходів та накопичення досвіду для прийняття поточних та перспективних рішень у сфері забезпечення інвестиційної привабливості.

Цей підхід до функцій МЗППП визначає його ключовий внесок у формування та управління інвестиційною привабливістю підприємства [71].

Наявність комплексу елементів, взаємодія яких внутрішньо і зовнішньо

забезпечена, спрямована на досягнення конкретної мети, дозволяє характеризувати Модель механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗПП) як систему [20].

Графічне зображення цієї моделі, представлене на рис. 1.3, ілюструє особливості функціонування вивченого механізму як системи, що базується на наданні МЗПП необхідними ресурсами і компетенціями.

Рис. 1.3. Модель механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗПП) [37]

Сукупність складових МЗППП як системи сформована на основі класичної концепції управління і забезпечує реалізацію її ключових функцій, таких як планування, організація, впровадження та контроль. Відповідно, функціонування цього механізму здійснюється через виконання зазначених функцій за встановленим алгоритмом. Суть полягає в оцінці досягнення кожною функцією механізму свого поставленого завдання: організації та забезпечення (як результат - функціонування МЗППП та умови для формування ІПП), діагностики і планування (як результат - визначення цільового рівня ІПП), функціонування і впровадження (як результат - актуалізація ІПП і реалізація інвестиційного процесу), а також моніторингу та підтримки (як результат - створення бази даних і розробка коригувальних заходів для забезпечення ІПП) [37, с.85].

Ефективне втілення зазначених функцій вимагає розробки відповідних компонентів, що становлять складові загальної системи механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗППП). Наш підхід передбачає наступні ключові компоненти (субмеханізми) [2; 34]:

- організаційна інфраструктура функціонування МЗППП - включає набір інструментів, які інтегрують усі компоненти МЗППП. Вони формують методичну, ресурсну, знаннєву та організаційну підтримку для ефективного функціонування МЗППП і є базовою платформою для створення інвестиційної привабливості підприємства (ІПП);

- система діагностики та планування цільового рівня ІПП - сукупність взаємопов'язаних інструментів здійснює діагностику та оцінку рівня ІПП, а також розробляє аналітичну модель для планування та розміщення інвестицій;

- процес залучення та використання інвестицій - цей компонент охоплює організаційні заходи, методичні підходи та інструменти, які забезпечують реалізацію інвестиційного процесу на підприємстві та формують і актуалізують ІПП на всіх етапах;

- аудит інвестиційного процесу та розвитку МЗППП - ця сукупність заходів включає організаційні, інформаційні, технічні та методичні підходи, спрямовані

на періодичний збір та аналіз інформації для оновлення концепції МЗІПП. Це формує модель аудиту інвестиційного процесу.

Взаємодія цих компонентів, їх функцій та процесів забезпечує реалізацію інвестиційної привабливості підприємства та ефективне функціонування механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства.

В основі концептуальної моделі механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗІПП) лежить фундаментальна платформа, що складається з методичного, ресурсного, знаннєвого та організаційного забезпечення. Ця платформа не лише формує умови для безперервного функціонування досліджуваного механізму, але й служить основою для його оптимальної роботи. В межах кожного субмеханізму відбувається послідовне виконання ключових процедур, спрямованих на досягнення його мети та конкретного результату. Взаємодія з іншими компонентами становить безперервний цикл реалізації функцій та періодичного оновлення концепції та інструментів МЗІПП [37, с.85].

Ефективне функціонування МЗІПП передбачає гармонізацію його дії з аспектами корпоративної діяльності, що формують інвестиційну привабливість підприємства (ІПП). Це вимагає не лише вбудовування МЗІПП в загальний управлінський процес підприємства, але й узгодження та систематизацію його компонентів. Таким чином, розглядаючи МЗІПП, ми враховуємо його внутрішньокорпоративний та системний аспекти.

Внутрішньосистемний погляд на МЗІПП передбачає взаємодію всіх його елементів для формування та підтримки відповідного рівня інвестиційної привабливості компанії. Важливо досягати узгодженості та взаємодії всіх компонентів, забезпечуючи оптимальне функціонування інтегрованої системи МЗІПП та підтримуючи її високий ступінь інвестиційної привабливості.

Загальнокорпоративний аспект механізму забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗІПП) визначає узгодженість його роботи з системою управління компанією, а також забезпечення відповідної корпоративної підтримки з різних сфер підприємства. Організаційна, знаннєва,

ресурсна та методична підтримка сприяє формуванню та забезпеченню належного рівня інвестиційної привабливості підприємства (ІПП). Згідно з розробленою нами моделлю функціонування МЗІПП, корпоративна підтримка забезпечує реалізацію його основних функцій, включаючи використання відповідних методів та інструментів, і інтеграцію з управлінням підприємством та його сферами діяльності, такими як управління розвитком, вартістю, корпоративне управління, стратегічне управління, маркетинг, інвестиційний менеджмент, проектний менеджмент, операційний менеджмент та управління знаннями [8].

Таким чином, представлений підхід до формування МЗІПП має на меті забезпечити його ефективне функціонування та гарантувати високий рівень інвестиційної привабливості підприємства. Це, в свою чергу, дозволить компанії привертати інвестиції для свого розвитку, підсилюючи її конкурентоспроможність у бізнес-середовищі. Ключовим фактором є гармонійна взаємодія субмеханізмів та всіх компонентів розробленого механізму, що визначає важливість розвитку організаційної інфраструктури для функціонування МЗІПП.

1.3. Методичні засади оцінки інвестиційної привабливості підприємства

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства здійснюється шляхом застосування різноманітних методик, які були розроблені як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, а також міністерствами, відомствами, центральними та комерційними банками. На сьогодні існує значна різноманітність таких методик, які дозволяють визначити інвестиційну привабливість підприємства.

Важливо відзначити, що вчені пропонують різноманітні підходи до визначення інвестиційної привабливості підприємства. Розроблені методики можна умовно розділити на три великі групи в залежності від джерела вихідної інформації [21, с.79]:

1. Методики, що базуються на оцінках експертів. Ці методики використовують різноманітні експертні оцінки для визначення інвестиційної привабливості.

2. Методики, що ґрунтуються на статистичній інформації. Вони використовують числові дані і статистику для оцінки підприємства з точки зору інвестиційної привабливості.

3. Комбіновані методики, що базуються на експертно-статистичних розрахунках. Ці методи поєднують елементи експертної оцінки та статистичної інформації для більш точного визначення інвестиційної привабливості підприємства.

Загальна інформація про існуючі методики оцінки інвестиційної привабливості представлена в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Порівняльна характеристика існуючих методик оцінки інвестиційної привабливості підприємства [7; 9; 23]

Методика оцінки інвестиційної привабливості	Сутність методики	Переваги	Недоліки
Метод рейтингової оцінки підприємства на основі даних фінансової звітності	Передбачає оцінку фінансового стану підприємства, при якій оцінюється платоспроможність, фінансова стабільність, прибутковість і ділова активність підприємства	– не потребує додаткового залучення експертів; – проста та зрозуміла до використання	– інформація може бути недостовірною та викривленою
Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості	Аналіз проводиться за такими етапами: – оцінка фінансового стану об'єкта інвестування; – визначення вагомості групових та одиничних показників на основі експертних оцінок; – визначення частки розмаху варіаційної множини; – визначення ранжируваного значення за кожним показником; – розрахунок інтегрального показника	дає можливість всебічно оцінити інвестиційну привабливість підприємства	– не враховує міжгалузеву специфіку діяльності підприємств; – аналіз є досить громіздким; – показники часто суперечать один одному; – потребує залучення експертів

Рейтингування представляє собою метод порівняльної оцінки економічної діяльності підприємств, включаючи інвестиційну, на основі узагальнених характеристик, які дозволяють упорядковувати підприємства в певній послідовності залежно від ступеня відповідності цим ознакам [23].

Рейтинг – це значення відносної оцінки, яке існує в певний момент часу або протягом конкретного періоду. Цю відносну оцінку суб'єкт рейтингування присвоює об'єкту дослідження в результаті реалізації процесу рейтингування. Цей процес спрямований на визначення найоптимальнішого положення об'єкта відносно обраного критерію чи набору критеріїв серед інших схожих суб'єктів господарювання за основними параметрами.

За думкою В. Хсу, А. Мамун та І. Роуз, рейтинг є поточною та одночасно перспективною комплексною кількісною порівняльною оцінкою діяльності організації [13].

Рейтингова оцінка є інструментом, який дозволяє Національному банку, уряду та іншим зацікавленим сторонам аналізувати загальний стан і стабільність економічної системи, а також конкретного підприємства. Крім того, ця оцінка визначає інвестиційну привабливість підприємств. Іншими словами, рейтингова оцінка надає підприємствам загальну числову оцінку їхньої надійності, розкриває числові показники компонентів надійності, щоб на цій основі приймати обґрунтовані управлінські рішення.

Метод рейтингової оцінки підприємства базується на аналізі фінансової звітності. Цей метод включає в себе оцінку фінансового стану підприємства шляхом розрахунку таких показників, як ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, неплатоспроможність та ймовірність банкрутства. Після розрахунку цих показників підприємства порівнюються, і інвестор обирає найоптимальніший варіант для інвестування з його точки зору. Однак значним недоліком цього методу є можливість отримання недостовірних або викривлених даних, які не відображають реальний стан справ на підприємстві [31].

У вітчизняній господарській сфері часто виникає практика наміреного

ухилення від оподаткування, що має вплив на достовірність публікованих економічних показників у фінансовій звітності. Ця практика негативно впливає на об'єктивність аналізу економічних операцій підприємств, який базується на податковій звітності. Ігнорування реальної оцінки господарських операцій призводить до спотворення аналітичних досліджень стосовно показників фінансового стану підприємств.

Оцінка майна підприємств, проведена на основі балансу, враховуючи нормативні положення діючих стандартів бухгалтерського обліку в Україні та облікову політику суб'єктів господарювання, не завжди відповідає його фактичній вартості. Вибір облікової політики може сприяти представленню фінансового стану, де активи або доходи завищені, а зобов'язання чи витрати занижені [35, с.36].

У використанні таких прийомів суб'єкт господарювання може привертати значні обсяги інвестиційних ресурсів. На заході широко використовується метод рейтингової оцінки, і серед найпопулярніших відомі Fortune 500, Global 1000, BusinessWeek 1000. Ці рейтинги оцінюють інвестиційну привабливість, враховуючи фінансово-господарські показники підприємств, такі як обсяги доходів, прибутків, активів, ефективність інвестицій, збільшення прибутків, доходів, працівників, і ринкову вартість компанії.

Інший підхід до оцінки інвестиційної привабливості пропонується в роботах І. А. Бланка, Н. В. Ковалю, О. В. Ольшанського, В. Г. Федоренка та Б. М. Щука. Визначено, що інтегральна оцінка має свої недоліки, зокрема, вимагає привертання фахівців, що призводить до значних фінансових витрат для інвестора. Також відзначено високу трудомісткість аналізу та значний часовий затяг, що можуть вплинути на актуальність аналітичних висновків через швидкі зміни ринкового середовища. Крім того, цей підхід не враховує галузеву специфіку підприємства, тому не може бути універсальним для всіх галузей та суб'єктів господарювання, оскільки отримані результати можуть бути викривлені [2; 34].

Аналіз показав, що існуючі методики оцінки інвестиційної привабливості

не є універсальними, оскільки не відповідають вимогам практики і теорії та не є достатньо простими та зрозумілими для аналітиків.

Крім того, у сучасній теорії інвестування також приділяється увага іншим методикам оцінки інвестиційної привабливості підприємства, таким як комплексна оцінка, матричний підхід, експертна оцінка, багатофакторний підхід, методика узагальнюючих групових коефіцієнтів, індикативний метод, модель Дюпона. Подальше розглядання цих методик стане корисним.

1. У 1998 році керівництво Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій розробило методику інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Основна мета цієї методики - розрахунок інтегрального показника інвестиційної привабливості для підприємств та організацій. Вона застосовується для визначення шляхів прискорення реалізації інвестиційних проектів та привертання інвесторів як вітчизняних, так і з-за кордону. Інтегральний показник враховує значення показників, таких як майновий стан, фінансова стійкість, ліквідність активів, прибутковість інвестиційного об'єкта, ділова та ринкова активність, кориговані відповідно до їх вагомості та інших факторів [42].

2. Методика рейтингової оцінки передбачає визначення інвестиційного рейтингу через комплексний аналіз статистичної інформації та показників розвитку кожного суб'єкта господарювання. Цей підхід дозволяє вивчити конкурентну позицію підприємства в галузі чи регіоні. Недолік даної методики полягає в тому, що в контексті підвищення ефективності управління на рівні підприємства вона виявляється неефективною [50, с.122].

3. Методика комплексної оцінки інвестиційної привабливості підприємства представляє собою комплексну оцінку його діяльності, що визначається як характеристика, отримана внаслідок одночасного та узгодженого аналізу широкого спектру показників. Ці показники відображають всі (або більшість) аспектів господарських процесів і містять узагальнюючі висновки про результати діяльності підприємства, враховуючи якісні та кількісні відмінності від бази порівняння, такої як план, нормативи, попередні

періоди, досягнення на аналогічних об'єктах та інші можливі варіанти розвитку [50, с.121].

4. Матричний підхід передбачає формування інтегрального показника через побудову матриці, де кількість рядків визначається числом показників, що оцінюють фінансовий стан підприємства, а кількість стовпців – кількістю складових, які дозволяють визначити відповідні кількісні показники [67, с.382]. Цей підхід більше характеризує інвестиційну привабливість порівняно з конкуруючими підприємствами, але вимагає великої кількості розрахунків, що може ускладнити сприйняття та розуміння основних показників діяльності підприємства.

5. Методика експертної оцінки полягає в експертному аналізі різноманітних показників діяльності підприємства. Експерт, виходячи з власних міркувань і досвіду, обирає ключові показники, аналізує їх динаміку розвитку та формує висновки щодо інвестиційної привабливості підприємства [21, с.80].

6. Багатофакторна методика використовує багатофакторну регресійну модель для оцінки впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на результуючий показник, який визначає інвестиційну привабливість підприємства. Серед цих чинників можна виділити фінансовий стан підприємства, стан основних засобів, якість персоналу та інвестиційний потенціал підприємства.

7. Методика узагальнюючих групових коефіцієнтів враховує як фінансовий стан підприємства (рентабельність, фінансова стійкість, ліквідність, ділова активність, потенціал акцій), так і кадровий потенціал (якість персоналу) при оцінці інвестиційної привабливості підприємств.

8. Індикативна методика дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства за допомогою інтегрального показника, де ключовими індикаторами є рентабельність активів та додана вартість [49, с.5].

9. Модель Дюпона визначає спроможність підприємства ефективно генерувати прибуток, реінвестувати його та підвищувати ефективність діяльності. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства в цій моделі

ґрунтується на ієрархічній залежності показників для розрахунку інтегрального результату, охоплюючи як фінансовий, так і інвестиційний стан підприємства.

Практично всі методи включають в себе розрахунок ряду ключових коефіцієнтів, таких як коефіцієнт ліквідності, коефіцієнт використання ресурсів, коефіцієнт частки позикових засобів та коефіцієнт прибутковості.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства виступає як сполучна ланка між аналізом та прийняттям рішень щодо вкладення коштів. Ця оцінка є інтегральною характеристикою окремих підприємств як об'єктів перспективного інвестування, з огляду на їхню сталість розвитку, ефективність використання активів, ліквідність та інші ключові показники. Повноцінне оцінювання інвестиційної привабливості підприємства вимагає врахування всіх аспектів цього поняття, включаючи абсолютні та порівняльні методи визначення привабливості підприємства як об'єкта інвестування [37, с.85].

Проаналізуємо основні показники ефективності здійснення інвестиційної діяльності підприємства (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Методика розрахунку показників доцільності інвестицій [67; 72]

Показники	Формула розрахунку	Умовні позначення
1	2	3
1. Грошовий потік	$ПГК = П + А$	П – чистий прибуток; А – амортизаційні відрахування
2. Теперішня вартість грошового потоку в результаті дисконтування	$ПГК_t = \frac{ПГК_m}{(1 + R)^t}$	ПГКм – майбутня вартість грошового потоку; R – дисконтна ставка, яка використовується; t – кількість періодів з початку інформаційного циклу
3. Чистий приведений доход	$ЧПВ = -I_n + \sum_{t=1}^n \frac{ПГК_t}{(1 + R)^t}$	Іп – початкові інвестиції; ПГКt – потік грошових коштів у певному періоді; R – дисконтна ставка, яка використовується
4. Індекс доходності	$I_\delta = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{ПГК_t}{(1 + R)^t}}{I_n}$	Іп – початкові інвестиції; ПГКt – потік грошових коштів у певному періоді; R – дисконтна ставка, яка використовується
5. Індекс рентабельності	$R = \frac{ЧП_i}{ІВ}$	ЧПі – середньорічна сума чистого інвестиційного прибутку; ІВ – сума інвестиційних витрат

Продовження таблиці 1.4

1	2	3
6. Період окупності	$ПО = \frac{I}{РД}$	I – обсяг інвестицій; РД – середньорічна сума грошового потоку в теперішній вартості
7. Внутрішня норма доходності	$KB = \sum_{t=1}^n \frac{ПГK_t}{(1+r)^t}$	ПГK _t – потік грошових коштів у певному періоді; r – внутрішня дисконтна ставка, за якої ЧПД дорівнює 0

Таким чином, комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства виконується за допомогою різноманітних методів, таких як матрична методика, методика комплексної оцінки, багатofакторна методика, методика експертної оцінки, методика узагальнюючих групових коефіцієнтів, модель Дюпона та індикативна методика. Оцінка інвестиційної привабливості конкретного підприємства є ключовим питанням при прийнятті інвестором потенційного рішення щодо інвестицій. У зв'язку з цим стає важливим проведення аналізу інвестиційної привабливості підприємства для визначення його виробничої та фінансової стратегії. Це сприятиме покращенню фінансово-господарського стану, виявленню проблемних аспектів та, в кінцевому підсумку, забезпечить підприємству доступ до необхідних фінансових ресурсів для його подальшого розвитку.

1.4. Нормативно-правове та інформаційне забезпечення відносин у сфері формування інвестиційної привабливості підприємств

Нормативно-правове забезпечення у сфері формування інвестиційної привабливості підприємств є ключовим елементом регулювання економічної активності та привертання інвестиційного капіталу. Нижче наведено основні напрямки та аспекти нормативно-правового забезпечення у цій сфері [72]:

1. Податкове законодавство. Різноманітні податкові стимули та пільги для інвесторів можуть бути визначальним чинником інвестиційної привабливості. Зниження ставок податків на прибуток, податку на додану вартість чи інших обов'язкових внесків може сприяти залученню інвестицій.

2. Законодавство про захист інвесторів. Гарантії та правовий захист прав інвесторів є важливим фактором для їхнього впевненого участі в економіці. Закони, які регулюють права і обов'язки сторін в інвестиційних відносинах, сприяють створенню сприятливого середовища для інвестицій.

3. Земельне законодавство. Визначення правил володіння та використання земельних ресурсів для інвестиційних проектів. Це включає в себе умови отримання земельних ділянок для будівництва та діяльності підприємства.

4. Законодавство про ліцензії та сертифікацію. Встановлення процедур та вимог для отримання ліцензій чи сертифікатів на здійснення конкретної діяльності, що може бути важливим для інвесторів.

5. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Норми та умови, що стосуються зовнішньоторговельних операцій, митницьких обов'язків та тарифів, можуть впливати на інвестиційну привабливість.

6. Правила конкуренції. Законодавство, яке регулює умови конкуренції на ринку, сприяє створенню справедливих умов для усіх учасників, що важливо для інвесторів.

7. Стандарти сталого розвитку. Законодавство, спрямоване на підтримку сталого розвитку та врахування екологічних аспектів, може бути привабливим для інвесторів, орієнтованих на довгострокові партнерства.

Ці аспекти нормативно-правового середовища визначають ступінь привабливості підприємств для інвестицій та впливають на рішення потенційних інвесторів щодо вкладення коштів в економіку країни чи регіону.

Мета нормативно-правового забезпечення у сфері формування інвестиційної привабливості підприємств полягає в створенні сприятливого та прозорого правового середовища, яке б підтримувало та заохочувало інвестиційну активність. Нормативно-правові рамки в цій сфері спрямовані на досягнення ряду ключових цілей [12; 45]:

- стимулювання інвестицій: нормативно-правове забезпечення має за мету створення привабливих умов для інвесторів, зокрема через надання податкових пільг, легше отримання ліцензій, а також захист їхніх прав та інтересів;

- захист прав та інтересів інвесторів: нормативи в сфері інвестицій повинні гарантувати правовий захист інвесторів, включаючи права на власність, отримання прибутку та вільний доступ до ринку;

- створення конкурентноспроможного середовища: нормативи повинні сприяти розвитку конкуренції та уникненню монополій, стимулюючи конкурентоспроможність підприємств та забезпечуючи рівні умови для всіх учасників ринку;

- сталість законодавства: забезпечення стабільності та прозорості нормативно-правового середовища для інвестицій, що мінімізує ризики для інвесторів і сприяє довгостроковим інвестиційним стратегіям;

- забезпечення сталого розвитку: включення нормативів, які сприяють екологічно відповідній та соціально відповідальній діяльності підприємств, що сприяє сталому розвитку економіки;

- сприяння розвитку інновацій: нормативно-правове середовище може стимулювати інновації та науково-технічний прогрес через створення сприятливих умов для внесення новаторських рішень у виробництво;

- забезпечення ефективного використання ресурсів: нормативи повинні сприяти раціональному використанню ресурсів та забезпечувати ефективну діяльність підприємств.

Отже, нормативно-правове забезпечення у сфері інвестиційної привабливості підприємств має за мету створення умов для залучення інвестицій, забезпечення їхньої стійкості та сприяння сталому розвитку економіки.

Основні нормативно-правові акти державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні представимо у табл. 1.5.

Вивчення системи нормативно-правового регулювання інвестиційної діяльності вказує на відсутність системного підходу та єдиної стратегії її розвитку в цьому секторі. Зокрема, Господарським кодексом проводиться регулювання інвестиційних процесів, покладаючи акцент на їхню єдність та взаємодію [64, с.128].

Основні нормативно-правові акти державного регулювання
інвестиційної діяльності в Україні

Нормативно-правовий акт	Сфера регулювання
1	2
Конституція України [36]	Ст. 54 гарантує свободу наукової і технічної творчості, захист авторських прав та державне сприяння розвитку науки
Господарський кодекс України [16]	Глава 34, ст. 325-332 розкриває нормативно-правову сутність інновацій та інвестування; розкриває види інновацій та форми інвестиції; окреслює порядок державного регулювання такої діяльності
Закон України «Про інвестиційну діяльність» [53]	Визначає правову сутність інвестиційної діяльності та інвестиційних проектів, об'єкти та суб'єктів інвестицій, їхні права та обов'язки; джерела фінансування інвестиційної діяльності; основи її державного регулювання, підтримки та стимулювання; порядок державних інвестицій; гарантії та захист прав суб'єктів інвестиційної діяльності
Закон України «Про інноваційну діяльність» [54]	Визначено мету та принципи інноваційної політики, окреслено об'єкти та суб'єктів інноваційної діяльності; порядок державного регулювання інноваційної діяльності та її правовий режим; окреслено основи фінансування інноваційної діяльності та міжнародного співробітництва у цій сфері
Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [58]	Визначає пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні, в тому числі на період з 2011 по 2022 рік, а також середньострокові стратегічні напрями інноваційної діяльності та порядок моніторингу їх реалізації
Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» [60]	Визначає правову сутність технологічних парків; порядок спеціального режиму їхньої інноваційної діяльності; порядок фінансової підтримки інноваційних проектів та контролю за їх реалізацією
Закон України «Про режим іноземного інвестування» [59]	Визначає види іноземних інвестицій та форми їх здійснення; окреслює об'єкти таких інвестицій, порядок їх оцінки та державні гарантії; визначає основні умови співпраці з іноземним інвестором
Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [56]	Регулює відносини щодо провадження наукової і науково-технічної діяльності; визначає правовий статус суб'єктів такої діяльності, в тому числі НАНУ; окреслює державні гарантії соціально-правового статусу вчених та наукових працівників; основи державного регулювання та управління науковою та науково-технічною діяльністю, його форми та методи
Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [57]	Визначає предмет наукової і науково-технічної експертизи, її форми та види; права й обов'язки суб'єктів експертизи; порядок її проведення; основи державного регулювання, економічного забезпечення та відповідальності сторін
Закон України «Про спеціальну економічну зону «Яворів» [61]	Визначає, що метою СЕЗ «Яворів» є залучення інвестицій. Законом визначені органи управління СЕЗ, їхні повноваження та суб'єкти діяльності

1	2
Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» [52]	Містить обґрунтування актуальності інноваційно-інвестиційних напрямів діяльності; визначає шляхи та напрями виконання програми; принципи реалізації державної політики у сфері інновацій та інвестицій; форми надання державної підтримки; перелік базових галузей економіки в контексті інноваційно-інвестиційної діяльності та очікувані результати

Однак на рівні окремих законів ці процеси розглядаються індивідуально. Такий підхід може бути обґрунтованим необхідністю деталізації механізмів інвестиційного розвитку та процесів. Однак, важливо зазначити, що релевантність цих процесів повинна залишатися не лише на рівні законодавства, але й в рамках методичних та інструктивних нормативно-правових актів.

Інформаційне забезпечення розвитку інвестиційної привабливості підприємства - це комплексний підхід до забезпечення потрібною інформацією всіх аспектів діяльності підприємства з метою залучення та утримання інвестиційного капіталу. Цей процес включає в себе розробку, обробку, збір, аналіз та ефективне використання інформації для створення позитивного іміджу підприємства та стимулювання інвесторів [37, с.85].

Важливим елементом інформаційного забезпечення є створення прозорого та доступного для інвесторів середовища. Це означає, що підприємство повинно надавати відкритий доступ до ключової інформації про свою фінансову стійкість, стратегії розвитку, інноваційні проекти та інші фактори, які можуть впливати на інвестиційне рішення.

Також, інформаційне забезпечення включає в себе ефективну комунікацію з інвесторами через різноманітні канали, такі як інтернет-сайт, прес-релізи, презентації та інші засоби, які надають повну та об'єктивну інформацію про діяльність підприємства [31].

Такий підхід до інформаційного забезпечення допомагає підприємству створити позитивний імідж, збільшити довіру інвесторів, а також забезпечити

ефективний контроль над інвестиційними процесами для досягнення стійкого економічного зростання.

Джерела інформаційного забезпечення розвитку інвестиційної привабливості підприємства різноманітні і охоплюють різні аспекти діяльності організації. Представимо кілька основних джерел інформації, які можуть впливати на інвестиційну привабливість підприємства [20; 31]:

1. Фінансова звітність:

- річні звіти та бухгалтерська звітність (надання інвесторам детальної фінансової інформації щодо прибутку, забезпечення активами та фінансового стану підприємства).

2. Корпоративна інформація:

- стратегічні документи та презентації (оголошення майбутніх планів, цілей та стратегій розвитку підприємства);
- дані про управління (інформація про керівний склад, їхній досвід та професійні досягнення).

3. Інноваційна діяльність:

- інноваційні проекти (подання даних про наукові та технологічні ініціативи, які можуть вплинути на конкурентоспроможність підприємства).

4. Інформація про ринок:

- аналіз ринку та конкурентоспроможності (інформація про позицію підприємства на ринку та відношення до конкурентів).

5. Співпраця та партнерства:

- дані про партнерів та клієнтів (інформація про взаємодію та партнерство з іншими компаніями та клієнтами).

6. Кадровий потенціал:

- інформація про персонал (деталі щодо кваліфікації, досвіду та професійних досягнень робітників та управлінського складу).

7. Соціальна відповідальність:

- проекти зі спільнотою та екологічна інформація (дані про участь у соціальних та екологічних проектах).

Репутація та відгуки:

- відгуки та рейтинги (взяття до уваги думок та оцінок експертів, клієнтів та інвесторів).

Покращення інформаційного забезпечення розвитку інвестиційної привабливості підприємства включає в себе ряд напрямів, спрямованих на оптимізацію, прозорість та ефективність комунікації з потенційними інвесторами. Ось кілька ключових напрямків для покращення [14; 69]:

- електронна платформа для інвесторів (розробка та підтримка сучасного веб-сайту чи електронної платформи, яка надає інвесторам легкий доступ до ключової інформації, такої як фінансові звіти, стратегічні плани та результати досліджень);

- інтерактивні презентації та візуалізації (використання інтерактивних засобів та візуалізацій для передачі складної інформації, що дозволить інвесторам краще розуміти стратегічні плани та досягнення підприємства);

- спільнота в мережі (активна участь у соціальних мережах та платформах для спілкування з інвесторами та відповідей на їхні запитання);

- електронна розсилка та новини (систематичні та інформативні електронні розсилки, що містять новини, оновлення та важливі події, що стосуються підприємства);

- залучення до участі та обміну думками (організація віртуальних або офлайн заходів для інвесторів, де їм буде надана можливість спілкуватися з представниками підприємства, задавати питання та обмінюватися думками).

Таким чином, забезпечення доступу до цієї інформації може створити позитивний імідж підприємства, вказати на його стабільність та потенціал для інвестування, тим самим підвищуючи його інвестиційну привабливість. Покращення інформаційного забезпечення робить підприємство більш доступним і привабливим для інвесторів, сприяючи розвитку партнерств та залученню нових інвестицій.

Висновки до розділу 1

За результатами проведеного дослідження теоретичних основ формування інвестиційної привабливості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що інвестиційна привабливість підприємства - це комплексна оцінка його здатності привертати та утримувати інвестиції, враховуючи фінансову стійкість, конкурентоспроможність, стратегічне партнерство, інноваційний потенціал, соціальну відповідальність та здатність адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому бізнес-середовищі. Це визначення враховує різноманітні аспекти, що впливають на привабливість підприємства для інвесторів, включаючи як фінансові, так і нефінансові аспекти його функціонування та розвитку.

2. Встановлено, що мета формування інвестиційної привабливості полягає в створенні сприятливих умов для розвитку та забезпеченні стійкого фінансового, економічного та інноваційного росту підприємства. Інвестиційна привабливість визначається впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, які визначають рівень розвитку галузі та функціонування підприємства. Прийняття рішень щодо розміщення інвестицій вимагає від інвестора ретельного аналізу багатьох складних факторів, що впливають на ефективність майбутніх вкладень.

3. Узагальнено, що механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗПП) є системою взаємопов'язаних елементів або субмеханізмів. Ці компоненти, взаємодіючи та функціонуючи в спільноті, впливають на ключові параметри інвестиційної привабливості підприємства та сприяють формуванню та забезпеченню необхідного рівня привабливості для привертання інвестицій в підприємство. Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю професійно взаємодіяти із ринком капіталів, успішно залучати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси.

4. Обґрунтовано, що представлений підхід до формування МЗПП має на

меті забезпечити його ефективне функціонування та гарантувати високий рівень інвестиційної привабливості підприємства. Це, в свою чергу, дозволить компанії привертати інвестиції для свого розвитку, підсилюючи її конкурентоспроможність у бізнес-середовищі. Ключовим фактором є гармонійна взаємодія субмеханізмів та всіх компонентів розробленого механізму, що визначає важливість розвитку організаційної інфраструктури для функціонування МЗПП.

5. Встановлено, що оцінка інвестиційної привабливості підприємства здійснюється шляхом застосування різноманітних методик, які були розроблені як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, а також міністерствами, відомствами, центральними та комерційними банками. На сьогодні існує значна різноманітність таких методик, які дозволяють визначити інвестиційну привабливість підприємства.

6. Визначено, що комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства виконується за допомогою різноманітних методів, таких як матрична методика, методика комплексної оцінки, багатофакторна методика, методика експертної оцінки, методика узагальнюючих групових коефіцієнтів, модель Дюпона та індикативна методика. Оцінка інвестиційної привабливості конкретного підприємства є ключовим питанням при прийнятті інвестором потенційного рішення щодо інвестицій.

7. Доведено, що нормативно-правове забезпечення у сфері інвестиційної привабливості підприємств має за мету створення умов для залучення інвестицій, забезпечення їхньої стійкості та сприяння сталому розвитку економіки. Забезпечення доступу до інформації може створити позитивний імідж підприємства, вказати на його стабільність та потенціал для інвестування, тим самим підвищуючи його інвестиційну привабливість. Покращення інформаційного забезпечення робить підприємство більш доступним і привабливим для інвесторів, сприяючи розвитку партнерств та залученню нових інвестицій.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА ФОРМУВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «ІМК»

2.1. Організаційно-управлінський аналіз підприємства

Об'єктом дослідження та оцінювання механізму формування інвестиційної привабливості на підприємстві обрано один з найбільших агрохолдингів України, а саме виробничо-торговельну компанію ТОВ «ІМК».

ТОВ «ІМК» - це інтегрована сільськогосподарська група компаній України, що спеціалізується на вирощуванні та зберіганні зернових та олійних культур, виробництві молока. ТОВ «ІМК» є інтегрованою сільськогосподарською компанією в Україні. ТОВ «ІМК» була створена та розпочала виробничу діяльність з 2007 року. Однак, історія розвитку бізнесу теперішніми акціонерами компанії починається з 1998 року. У травні 2011 року відбулося розміщення акцій ІМК на Варшавській фондовій біржі. ТОВ «ІМК» є однією з 10-ти найбільших аграрних компаній в Україні [47].

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «ІМК» представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «ІМК» [63]

Параметр діяльності	Характеристика
1	2
Повне найменування юридичної особи	ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ ІМК
Скорочена назва	ТОВ «ІМК»
Статус юридичної особи	Не перебуває в процесі припинення
Код ЄДРПОУ	34832050
Дата реєстрації	31.10.2007 р.
Уповноважені особи	Крючков Іван Петрович
Розмір статутного капіталу	4 046 500,00 грн.
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Форма власності	Недержавна

Продовження таблиці 2.1

1	2
Види діяльності	Основний: 01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур Інші: 01.13 Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів 01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур 01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід
Місцезнаходження юридичної особи:	Україна, 15515, Чернігівська область, Чернігівський район, село Шибиринівка, вулиця Садова, будинок 6

Отже, компанія ТОВ «ІМК» зареєстрована 31.10.2007 р. за юридичною адресою: Україна, 15515, Чернігівська область, Чернігівський район, село Шибиринівка, вулиця Садова, будинок 6. Керівником організації є Крючков Іван Петрович. Розмір статутного капіталу складає 4 046 500,00 грн. На момент останнього оновлення даних 18.02.2024 р. стан організації - не перебуває в процесі припинення [63].

Отже, 2007 - рік створення групи компаній ІМК («Індустріальна Молочна Компанія») після придбання двох с/г компаній в Полтавській області. Земельний банк на момент створення ІМК – 20,6 тисяч гектарів. Виробництво зернових та олійних культур у 2007 році 55,5 тисяч тонн. Загальні потужності зберігання зернових та олійних культур 72 тисячі тонн, вертикальний елеватор в Полтавській області. ІМК створює другий аграрний кластер в Чернігівській області, придбавши 4 аграрні компанії [47].

Місія існування компанії ТОВ «ІМК» - українська аграрна компанія, що забезпечує світ якісними та безпечними продуктами харчування.

Стратегічне бачення компанії ТОВ «ІМК» - це стабільно прибуткова, ефективна сільськогосподарська компанія, надійний та відповідальний партнер для всіх зацікавлених сторін.

Стратегічні цінності компанії ТОВ «ІМК» - професіоналізм; відповідальність; командна робота; результативність; ініціативність; довіра; чесність; повага; толерантність.

Стратегічні напрямки розвитку компанії ТОВ «ІМК» на термін 2023-

2033 рр. представлено нижче:

- підвищення операційної ефективності;
- скорочення використання викопного палива у виробничій діяльності;
- скорочення викидів парникових газів;
- збереження родючості і здорового стану ґрунтів;
- придбання сільськогосподарської землі в Україні;
- розвиток персоналу;
- підтримка місцевих громад.

Проведемо оцінювання основних напрямів виробничо-господарської діяльності ТОВ «ІМК» [47]:

1. Рослинництво.

Землі, на яких працює ТОВ «ІМК», знаходяться у Полтавській, Чернігівській та Сумській областях. Це сприятливі регіони для ведення сільського господарства з точки зору ґрунтово-кліматичних умов вирощування культур.

Земельний банк компанії сформований у вигляді п'яти кластерів, в межах яких поля знаходяться в значній близькості одне від одного. Це дає можливість максимально збільшити операційну ефективність та досягти зменшення витрат шляхом оптимізації використання людських та технічних ресурсів, а також сприяти ефективному операційному менеджменту.

ТОВ «ІМК» застосовує сучасну виробничу та управлінську практику в сільському господарстві та постійно інвестує в придбання нової сільськогосподарської техніки та обладнання від провідних світових брендів.

На полях ТОВ «ІМК» застосовується система різноглибинного обробітку ґрунту: глибоке рихлення, оранка, дискування і культивація. Чергування таких технологічних прийомів дозволяє створити оптимальні умови для росту і розвитку сільськогосподарських культур.

Технологія вирощування сільськогосподарських культур в ТОВ «ІМК» передбачає використання насіння, добрив та засобів захисту рослин виключно найкращих вітчизняних та закордонних виробників.

Випробовуються та впроваджуються у виробництво елементи точного землеробства: системи GPS-моніторингу техніки, автопілотування, методи дистанційного зондування землі, моніторингу врожайності, змінні норми висіву насіння та диференційоване внесення добрив.

2. Молочне тваринництво.

ТОВ «ІМК» володіє двома молочними фермами в Чернігівській області України. Поголів'я великої рогатої худоби на підприємстві становить 1014 голів, в тому числі 615 корів. Спостерігається постійне зростання середніх надоїв молока в господарствах, які зазвичай значно перевищують середні надої молока в Україні. Виробництво молока у 2021 році становило 4,2 тисячі тонн [47].

Через повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року функціонування молочно-товарної ферми ІМК в Чернігівській області України було у 2023 р. тимчасово припинено.

3. Зберігання та переробка сільськогосподарських культур.

ТОВ «ІМК» володіє значними потужностями для зберігання сільськогосподарської продукції (елеваторами та складами підлогового зберігання), які розташовані поблизу районів її виробничої діяльності.

Компанія використовує тільки власні сховища. Потужності по зберіганню ІМК наразі на 100% задовольняють потреби компанії в зберіганні продукції і мають достатній потенціал задовольнити ці потреби в короткостроковій перспективі за умови зростання обсягів продукції.

Володіння зазначеними потужностями для зберігання дає можливість компанії продавати свою сільськогосподарську продукцію протягом маркетингового року і значно зменшує негативний вплив на ціни під час і після збирання врожаю, а також зменшує ризики, пов'язані з фізичною втратою врожаю.

Діяльність ТОВ «ІМК» як великого виробника сільськогосподарської продукції пов'язана з використанням значних обсягів природних ресурсів. З огляду на це, публічність та відкритість ведення бізнесу, а також керуючись

принципами відповідального ставлення до навколишнього природного середовища, ІМК першочергову увагу приділяє роботі у сфері екологічного управління та контролю [47].

У питаннях впливу на навколишнє середовище ТОВ «ІМК» повністю дотримується вимог діючого екологічного законодавства України.

Раціональне використання води та енергоресурсів, належне поводження з відходами, що утворюються, суворий контроль за транспортуванням, зберіганням і застосуванням пестицидів та мінеральних добрив – всі виробничі операції здійснюються з чітким дотриманням вищезазначених принципів.

ТОВ «ІМК» – ефективна, соціально та екологічно-відповідальна компанія.

Модель управління агрохолдингом ТОВ «ІМК» здійснюється за допомогою вертикально інтегрованої бізнес-структури. Вона дозволяє використовувати переваги диверсифікації, гарантувати постачання сировини з мінімальними транспортними витратами та ефективно управляти всіма елементами ланцюга створення вартості. Високий рівень вертикальної інтеграції як усередині кожного бізнесу, так і між сегментами забезпечує конкурентні переваги на ринку, високу ефективність виробництва та фінансову стабільність.

ТОВ «ІМК» щороку переглядає стратегію розвитку, яку складають на 5-10 років. У в 2023 році компанія ТОВ «ІМК» запланувала наступні цілі своєї діяльності [47]:

- модернізація потужностей для зберігання;
- вирощування обмеженої кількості високорентабельних експортоорієнтованих культур (кукурудза, соняшник, соя, пшениця). Кукурудза є ключовою культурою з часткою в сільськогосподарській суміші близько 50%;
- враховуючи сильний фокус на ефективності бізнесу, компанія визначила додаткову стратегічну мету до 2030 року – досягнення лідерських позицій серед аграрних компаній Європи у впровадженні інновацій;
- прибуток, отриманий у 2022-2023 роках, компанія планує інвестувати в основному в проекти з підвищення ефективності роботи, скорочення

заборгованості та виплати дивідендів своїм акціонерам.

ТОВ «ІМК» залишається суто сільськогосподарською компанією, яка займатиметься вирощуванням високорентабельних, експорто-орієнтованих культур. Компанія зосередиться на операційній ефективності та сталому розвитку людей, землі та навколишнього середовища.

Подальший ймовірний розвиток ТОВ «ІМК» у 2024 році залежатиме від динаміки та масштабів війни в Україні. Основні стратегії ІМК відповідають і групі компаній, а саме [47]:

- забезпечення виробництва продукції рослинництва на всій безвоєнній частині земель ІМК – це приблизно до 100 тис. га;
- зосередившись на трьох високорентабельних культурах – кукурудзі, соняшнику та пшениці – планується посівна площа цих культур у розмірі 58%, 22% та 18% від загального посіву відповідно;
- дотримання правил техніки безпеки та утримання персоналу ІМК;
- фокусування на операційній ефективності;
- поглиблення вертикальної інтеграції для отримання додаткового прибутку від переробки сільськогосподарської сировини.

ТОВ «ІМК» щорічно аналізує та дотримується екологічної політики. Операції та продукти землеробства та зберігання зерна мають властиві елементи, які взаємодіють із природним середовищем. Метою компанії є захист навколишнього середовища - збереження цілісності екосистем, в яких працює компанія, та мінімізація впливу на довкілля.

Таким чином, діяльність підприємства й надалі здійснюється в умовах нестабільного зовнішнього середовища: політичні, військові та економічні ризики продовжують провокувати невизначеність в середньо- та довгостроковій перспективі. Високий ризик країни, незважаючи на привабливість сільськогосподарської галузі, продовжує пригнічувати інвестиційний клімат в Україні. В таких умовах підприємство не планує розвиватися екстенсивними методами, тобто, розширення земельного банку та відкриття нових сегментів діяльності не передбачається.

2.2. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства

Вчасне визначення проблемних ситуацій в економічній та фінансовій сфері підприємства вимагає впровадження діагностичного аналізу фінансово-економічного стану. Зміцнення фінансової стійкості та забезпечення платоспроможності, максимізація прибутку та підвищення рентабельності стають важливими завданнями. Перешкодження кризовому стану та уникнення банкрутства вимагає високоточного аналізу фінансово-економічного стану підприємства ТОВ «ІМК».

Впровадження спеціальних аналітичних процедур стає ключовим етапом у цьому процесі. Ці процедури дозволяють виявити явні та приховані фактори, які впливають на фінансову неспроможність. Ідентифікація як зовнішніх, так і внутрішніх аспектів грає важливу роль у цьому аналізі.

Діагностичний аналіз допомагає обґрунтувати найефективніші заходи щодо фінансового оздоровлення підприємства. Зменшення негативних наслідків нестійкого або кризового фінансового стану стає важливим завданням для всіх зацікавлених сторін. Використання діагностичного аналізу у фінансовій сфері є стратегічним інструментом для забезпечення стійкості та управління фінансовими ризиками на підприємстві ТОВ «ІМК».

Для кваліфікованого фахівця у галузі економіки проведення діагностичного аналізу фінансово-економічного стану підприємства – це не лише аналіз чисел, але і системний погляд на фінансовий ландшафт, спрямований на виявлення динамічних симптомів, які можуть стати завадою досягненню стратегічних цілей та вирішенню завдань, покладених перед підприємством. Важливо вчасно реагувати на явища, які можуть негативно позначитися на планованій діяльності та призвести до несприятливих наслідків.

Мета діагностики фінансово-економічного стану ТОВ «ІМК» в умовах ринку полягає у комплексній оцінці поточного стану підприємства та визначенні стратегій для його подальшого покращення. Основною метою є досягнення такого рівня фінансових ресурсів, при якому підприємство

забезпечує безперебійний виробничий процес, ефективно використовуючи кошти, та може витратити їх на розширення та відновлення виробництва.

Отже, внутрішніми користувачами фінансової інформації щодо даного підприємства є керівники, які визначають його стратегічну політику, і від їхніх рішень залежить фінансово-економічний майбутній стан компанії ТОВ «ІМК».

Динаміка формування основних економічних показників діяльності ТОВ «ІМК» представлена у табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Основні економічні показники діяльності ТОВ «ІМК»

Показники	Роки			2023 р. до 2021 р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	+, –	%
Чистий дохід, тис. грн.	557734	511591	598675	40941	7,34
Валовий прибуток, тис. грн.	78047	66230	78453	406	0,52
Чистий прибуток, тис. грн.	9235	30601	34250	25015	у 2,71 р.б.
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	213521,5	192775,5	203669,0	-9852,5	-4,61
Середньорічна вартість необоротних активів, тис. грн.	5556,0	6541,5	8637,5	3081,5	55,46
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн.	207965,5	186234,0	195031,5	-12934,0	-6,22
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	345	357	368	23	6,67
Фондовіддача, грн.	100,38	78,21	69,31	-31,07	-30,95
Фондомісткість, грн.	0,03	0,03	0,04	0,01	56,67
Фондоозброєність, тис. грн /ос.	16,10	18,32	23,47	7,37	45,75
Продуктивність праці, тис. грн. /ос.	1616,62	1433,03	1626,83	10,21	0,63
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,68	2,75	3,07	0,39	14,46

В процесі представленої діагностики доцільно зауважити, що протягом аналізованого періоду відзначалося певне нарощування обсягів господарської діяльності ТОВ «ІМК». Так, чистий дохід від реалізації продукції мав значення на рівні 598675 тис.грн., що на 40941 тис.грн., або на 7,34 % більше, ніж у 2021 р. Водночас, слід відмітити збільшення рівня валового прибутку фірми на 406 тис.грн., або на 0,52 %, що у 2023 р. складало 78453 тис.грн. Досліджуване підприємство ТОВ «ІМК» функціонувало прибутково, та зафіксовано, що обсяг чистого прибутку компанії становив 34250 тис.грн., що на 25015 тис.грн., або у

2,71 разів більше, ніж у 2021 р.

Майновий стан компанії ТОВ «ІМК» характеризується важливими показниками середньорічної вартості активів, значення якого у 2023 р. сягало рівня 203669 тис.грн., що на 98,52,5 тис.грн., або на 4,61 % менше, ніж у 2021 р. Можна стверджувати, що відбувалося зростання значення середньорічної вартості необоротних активів на 3081,5 тис. грн., або на 55,46 % та скорочення середньорічної вартості оборотних активів на 12934 тис. грн., або на 6,22 %.

Протягом досліджуваного періоду було встановлено збільшення середньооблікової чисельності працівників ТОВ «ІМК» на 23 особи, або на 6,67 %. Станом на кінець 2023 р. у ТОВ «ІМК» працювало 368 працівників. Враховуючи наведене, потрібно зафіксувати позитивну тенденцію щодо зростання показника продуктивності праці на 10,21 тис.грн., або на 0,63 %, що у 2023 р. становило 1626,83 тис.грн.

Вагомим показником діагностики раціональності використання основних активів ТОВ «ІМК» вважаємо фондівдачу. У 2023 р. показник фондівдачі складав 69,31 тис.грн., що на 31,07 тис.грн., або на 30,95 % менше, ніж у 2021 р. Фондоозброєність праці при цьому зросла на 7,37 грн., або на 45,75 % порівняно з 2021 р.

Динамічний розвиток майнового потенціалу господарюючої системи тісно пов'язаний з впливом інновацій, нестабільністю зовнішніх економічних факторів та кон'юнктурними умовами господарювання. У результаті цих впливів систематично спостерігається зміна структури майнового стану ТОВ «ІМК», а також зміни якісних та кількісних економічних показників, що його визначають.

Майновий потенціал є ключовим фактором, що забезпечує всі етапи господарської діяльності підприємства. Кожен його компонент виконує важливі функції на різних етапах цього процесу. Аналіз майнового стану ТОВ «ІМК» передбачає детальне вивчення його структури, що вимагає системного підходу.

Системний підхід у науковому пізнанні дозволяє розглядати об'єкти, включаючи майновий стан підприємства, як комплекс взаємопов'язаних

підсистем зі спільними цілями. Цей підхід дозволяє дослідити складні властивості та взаємозв'язки між елементами майнового потенціалу, розкриваючи його інтегровані характеристики та внутрішні зв'язки, які впливають на ефективність підприємства.

Характеристика майна підприємства ТОВ «ІМК» та джерел його формування за балансом представлена у табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Характеристика майна підприємства ТОВ «ІМК»
та джерел його формування за балансом

Показники	2021 р.		2022 р.		2023 р.		2023 р. до 2021 р.		
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+, –	%	п.с.
Активи									
1. Необоротні активи:	5061	2,72	8022	4,03	9253	4,45	4192	82,83	1,73
в т.ч. основні засоби	4472	2,40	6686	3,36	7523	3,61	3051	68,22	1,21
2. Оборотні активи	181295	97,28	191173	95,97	198890	95,55	17595	9,71	-1,73
в т.ч. запаси	154677	83,00	115513	57,99	124476	59,80	-30201	-19,53	-23,20
дебіторська заборгованість	5374	2,88	7694	3,86	7458	3,58	2084	38,78	0,70
грошові кошти	20070	10,77	65632	32,95	64134	30,81	44064	у 2,19 р.б.	20,04
Пасиви									
1. Власний капітал	159079	85,36	189680	95,22	193525	92,98	34446	21,65	7,61
в т.ч. зареєстрований капітал	258965	138,96	258965	130,01	258965	124,42	0	0,00	-14,55
нерозподілений прибуток	-99881	-53,60	-69280	-34,78	-65435	-31,44	34446	-34,49	22,16
2. Поточні зобов'язання і забезпечення	27277	14,64	9515	4,78	14618	7,02	-12659	-46,41	-7,61
Баланс	186356	100,00	199195	100,00	208143	100,00	21787	11,69	х

За даними табл. 2.3 встановлено, що спостерігалось певне зростання вартості майна компанії ТОВ «ІМК». Отже, у 2023 р. загальна вартість майна ТОВ «ІМК» складала 208143 тис.грн., що на 21787 тис.грн., або на 11,69 % більше, ніж у 2021 р. Також визначено, що вартість необоротних активів мала

значення на рівні 9253 тис.грн., або лише 4,45 % в загальній структурі, а вартість оборотних активів становила 198890 тис.грн., або 95,55 % в загальній структурі активів. Потрібно сказати, що протягом 2021-2023 рр. на підприємстві ТОВ «ІМК» сформовано незначний рівень дебіторської заборгованості в сумі 7458 тис.грн., або лише 3,58 % структури активів у 2023 р., що свідчить до належний стан платіжної дисципліни.

В процесі діагностики пасивів ТОВ «ІМК» визначено, що у 2023 р. власний капітал компанії характеризувався вагомою часткою, а саме 92,98 % в структурі зобов'язань компанії. Водночас, поточні зобов'язання і забезпечення сягали рівня 7,02 % структури пасивів. Вартість зареєстрованого капіталу ТОВ «ІМК» була вагомою та становила 258965 тис.грн. Підприємство відзначалося негативною сумою нерозподіленого прибутку в розмірі (-65435) тис.грн. у 2023 р., що на 34446 тис.грн., або на 34,49 % більше, ніж у 2021 р.

Функціонування підприємств, незалежно від їх галузевої належності та форми власності, в умовах ринкової економіки обумовлене їх здатністю забезпечувати прибутковість, що виявляється через систему абсолютних і відносних показників.

Аналіз фінансових результатів виявляється ключовою умовою для ефективного управління доходами та витратами підприємства з метою підвищення прибутку та рентабельності. Цей аналіз дозволяє отримати важливу інформацію про формування, динаміку та структуру фінансових результатів за різними видами діяльності ТОВ «ІМК». Основним джерелом цієї інформації є форма №2 «Звіт про фінансові результати».

Одним з аспектів аналізу фінансових результатів є оцінка якості прибутку за різними критеріями, такими як достовірність фінансової звітності, частота зміни облікової політики та її вплив на формування фінансових результатів, стабільність ключових компонентів прибутку та вплив на діловий імідж підприємства. Надійність даних про фінансові результати є одним із основних критеріїв визначення високої якості прибутку. Якщо підприємство регулярно змінює свою облікову політику, це може погіршити якість відображення

показників прибутку.

Механізм формування фінансових результатів діяльності підприємства ТОВ «ІМК» проаналізовано у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Механізм формування фінансових результатів діяльності
підприємства ТОВ «ІМК», тис.грн.

Показники	Роки			2023 р. до 2021 р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	+, –	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	557734	511591	598675	40941	7,34
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	479687	445361	520232	40535	8,45
Валовий прибуток	78047	66230	78453	406	0,52
Інші операційні доходи	10004	7326	8312	-1692	-16,91
Адміністративні витрати	13345	13878	15879	2534	18,99
Витрати на збут	25755	20401	23112	-2643	-10,26
Інші операційні витрати	14104	12756	10003	-4101	-29,08
Фінансовий результат від операційної діяльності	34847	26521	37771	2924	8,39
Інші витрати	51053	9137	10675	-40378	-79,09
Фінансовий результат до оподаткування	11264	37331	41673	30409	у 2,69 р.б.
Чистий фінансовий результат	9235	30601	34250	25015	у 2,70 р.б.

Аналіз показав, що чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «ІМК» збільшився у 2021-2023 рр. на 40941 тис.грн., або на 7,34 %, що на кінець 2023 р. сягало рівня 598675 тис.грн. Також, відзначалося збільшення собівартості реалізованої продукції на 40535 тис.грн., або на 8,45%, що становило 520232 тис.грн. Валова прибутковість ТОВ «ІМК» становила 78453 тис.грн., що на 406 тис.грн., або на 0,52 % більше, ніж у 2021 р. Адміністративні витрати компанії були в сумі 15879 тис.грн., що на 2534 тис.грн., або на 18,99 % більше, ніж у 2021 р. Аналіз показав, що підприємство ТОВ «ІМК» відзначалося вагомим рівнем показника чистого фінансового результату у 2023 р., в сумі 34250 тис.грн., що на 25015 тис.грн., або у 2,50 р.б., ніж у 2021 р.

Фінансовий стан підприємства в основному відображає остаточні результати його функціонування. Важливо враховувати, що підприємство може мати наявний фінансовий резерв і високий рівень платоспроможності в конкретний період часу, проте, в той же час, стикатися із невизначеністю та можливими фінансовими труднощами у майбутньому, і, навпаки, воно може мати труднощі зараз, але володіти перспективами на поліпшення. Аналіз фінансового стану підприємства, враховуючи його активи, пасиви, ділову активність та використання капіталу, є ключовим елементом визначення його фінансової стабільності.

Динаміка показників оцінки фінансового стану ТОВ «ІМК» представлена у табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників оцінки фінансового стану підприємства ТОВ «ІМК»

Показники	Роки			2023 р. до 2021 р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	+, –	%
Коефіцієнт загальної ліквідності	6,65	20,09	13,61	6,96	104,71
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,74	6,90	4,39	3,65	496,28
Чистий оборотний капітал, тис.грн.	154018	181658	184272	30254,0	19,64
Коефіцієнт автономії	0,85	0,95	0,93	0,08	8,92
Коефіцієнт фінансової залежності	1,17	1,05	1,08	-0,10	-8,19
Коефіцієнт фінансової стійкості	5,83	19,93	13,24	7,41	127,00
Коефіцієнт оборотності активів	2,61	2,65	2,94	0,33	12,53
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,61	2,93	3,12	-0,49	-13,47
Рентабельність господарської діяльності, %	2,11	7,58	7,32	5,21	x
Рентабельність власного капіталу, %	5,98	17,55	17,88	11,90	x
Рентабельність продукції, %	7,51	6,66	7,06	-0,45	x

Таким чином, встановлено, що ТОВ «ІМК» відзначалося позитивним фінансовим станом. Значення коефіцієнту загальної ліквідності було на рівні 13,61 пункти та характеризувало сприятливий та позитивний рівень платоспроможності фірми. Чистий оборотний капітал мав позитивне значення та у 2023 р. становив 184272 тис.грн. Коефіцієнт автономії мав значення, що було значно вище за критичне ТОВ «ІМК» здійснювало власну виробничо-господарську діяльність ефективно.

2.3. Оцінка сучасного стану формування інвестиційної привабливості підприємства

Інвестиційна привабливість підприємства визначається на різних рівнях, включаючи державний, регіональний, галузевий та безпосередньо підприємницький рівень. З ієрархічної перспективи найвищим рівнем є фактори, які формують інвестиційну привабливість на національному рівні. Далі слідує чинники, що визначають привабливість регіону та галузі, розташовані на тому ж рівні. На нижньому рівні розташовані фактори, які визначають інвестиційну привабливість конкретного підприємства [37, с.83].

Інвестиційна привабливість ТОВ «ІМК» виявляється через ефективне використання ресурсного потенціалу майна, його платоспроможність, фінансова стійкість та здатність до економічного росту. Оцінка також включає в себе підвищення прибутковості капіталу, техніко-економічний рівень виробництва, якість та конкурентоспроможність продукції. Загалом, інвестиційну привабливість підприємства ТОВ «ІМК» слід розглядати з точки зору перспективності, вигідності, ефективності та мінімізації ризиків інвестицій у його розвиток.

Інвестиційна привабливість ТОВ «ІМК» піддавалася оцінці через аналіз різноманітних фінансових показників, які ми структурували у наступні категорії [44, с.276]:

1. Показники ліквідності.
2. Показники фінансової стійкості.
3. Показники ділової активності.
4. Показники рентабельності та ефективності господарської діяльності.

Проведемо ретельний розрахунок для кожної з наведених груп показників, щоб отримати комплексну картину інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК».

Важливою складовою економічного аналізу та оцінки інвестиційної привабливості підприємства є визначення його ліквідності, що відображає його здатність вчасно виплатити зобов'язання. Аналіз ліквідності розглядає

спроможність підприємства ефективно конвертувати активи в гроші, враховуючи, зокрема, його можливість вчасно розраховуватися з поточними зобов'язаннями та короткостроковою кредиторською заборгованістю.

Проведемо аналіз інвестиційної привабливості за показниками ліквідності ТОВ «ІМК» на основі фінансової звітності (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз інвестиційної привабливості за показниками ліквідності ТОВ «ІМК»

Показник	Роки			2023 р. до 2021 р.
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	
Загальний коефіцієнт покриття (платоспроможності)	6,65	20,09	13,61	6,96
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,98	7,95	5,09	4,11
Коефіцієнт незалежної (забезпеченої) ліквідності	5,65	12,08	8,47	2,83
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,74	6,90	4,39	3,65
Чистий оборотний капітал	154018	181658	184272	30254
Частка оборотних активів в загальній сумі активів	0,97	0,96	0,95	-0,02

Внаслідок проведеного аналізу стало очевидним, що ТОВ «ІМК» має значний резерв ліквідності, оскільки практично всі показники ліквідності знаходяться в рамках нормативних значень. Зокрема, загальний коефіцієнт покриття, який визначає рівень платоспроможності, виявився важливим показником. Аналіз свідчить, що протягом всіх звітних періодів значення цього показника суттєво перевищує критичний рівень (13,61). Додатково, важливо відзначити позитивний тренд, адже у 2023 р. відбулося зростання загального коефіцієнта покриття на 6,96 пунктів порівняно з 2021 р. Це свідчить про те, що підприємство удосконалює свою фінансову стійкість та здатність вчасно розраховуватися зі зобов'язаннями, що може сприяти підвищенню інвестиційної привабливості компанії.

У разі необхідності вирішення зобов'язань підприємство може використовувати оборотні активи, переважно грошові кошти та кошти в розрахунках. Це може бути визначено за допомогою коефіцієнта швидкої ліквідності, який у 2023 р. для нашого підприємства склав 5,09, що значно перевищує критичне значення.

Особливо мобільною частиною оборотних активів є гроші. Коефіцієнт абсолютної ліквідності, який визначає співвідношення грошових коштів до поточних зобов'язань, в 2023 р. нашого підприємства становить 4,39, свідчаючи про високу мобільність грошових активів.

Оцінка надійності цих ліквіднісних показників проводиться шляхом вивчення відсоткового співвідношення оборотних активів та їх видів у загальній структурі активів підприємства. Важливо відзначити, що в 2023 р. відбулося зменшення частки оборотних активів в загальній сумі активів підприємства на 0,02 пункти в порівнянні з 2021 р.

Проведемо аналіз інвестиційної привабливості за показниками фінансової стійкості ТОВ «ІМК» у табл. 2.7.

Таблиця 2.7

Аналіз інвестиційної привабливості за показниками
фінансової стійкості ТОВ «ІМК»

Показник	Роки			2023 р. до 2021 р.
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	
Коефіцієнт фінансової незалежності (автономії, концентрації власного капіталу)	0,85	0,95	0,93	0,08
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,15	0,05	0,07	-0,08
Коефіцієнт фінансової залежності	1,17	1,05	1,08	-0,10
Коефіцієнт концентрації поточної заборгованості	0,15	0,05	0,07	-0,08
Коефіцієнт фінансової стійкості (забезпечення загальної заборгованості власним капіталом)	5,83	19,93	13,24	7,41
Коефіцієнт фінансового левериджу (фінансового ризику)	0,17	0,05	0,08	-0,10
Коефіцієнт забезпечення запасів власним капіталом	1,00	1,57	1,48	0,48
Коефіцієнт маневреності оборотних активів	0,85	0,95	0,93	0,08
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,97	0,96	0,95	-0,02
Коефіцієнт маневреності позикового капіталу	5,65	19,09	12,61	6,96

На основі проведеного аналізу, представленого у табл. 2.7, можна визначити, що фінансова стійкість підприємства ТОВ «ІМК» відзначається стабільним станом за рядом ключових показників. Особливу увагу слід звернути на коефіцієнт автономії, який в 2023 р. склав 0,93, що перевищує нормативне значення не менше 0,5. Цей показник відображає частку активів,

які належать власникам підприємства, у відсотках від загальної суми активів, що свідчить про високий рівень концентрації власного капіталу.

Також слід відзначити позитивний характер показника коефіцієнта фінансової залежності, який показує, скільки гривень власних коштів припадає на 1 гривню загальної вартості активів. У 2021 р. цей показник становив 1,17, а в 2023 р., хоча відбулося його зменшення на 0,10 пунктів, він залишається на рівні 1,08, що все ще знаходиться в межах норми не більше 2,0. Це свідчить про раціональне використання власних коштів та невисокий рівень фінансової залежності підприємства.

Коефіцієнт фінансової стабільності підприємства ТОВ «ІМК» відображає важливі зміни протягом аналізованого періоду. У базовому році цей показник становив 5,83, а в 2023 р. відображав зростання до 13,24. Коефіцієнт фінансової стабільності визначається як співвідношення власних та позичкових коштів, обчислене як відношення власного капіталу до залученого капіталу. Аналіз показує, що протягом розглянутого періоду цей коефіцієнт зрос на 7,41 пункти, досягнувши значення 13,24 у 2023 р. Такий ріст свідчить про значну фінансову стійкість підприємства, що перевищує нормативне значення (більше 1,0), що є позитивним сигналом для інвесторів та стейкхолдерів.

Окрім того, важливим етапом є аналіз і оцінка інвестиційної привабливості за показниками ділової активності підприємства. Цей аспект характеризується абсолютними та відносними результативними показниками використання ресурсів та обсягами господарської діяльності ТОВ «ІМК», які наведені у табл. 2.8.

Таблиця 2.8

Аналіз інвестиційної привабливості за показниками
ділової активності ТОВ «ІМК»

Показники	Роки			2023 р. до 2021 р.	
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	+, –	%
1	2	3	4	5	6
Додана вартість, тис. грн.	164779	203753	226941	62162,00	37,72
Коефіцієнт оборотності активів	2,61	2,65	2,94	0,33	12,53
Тривалість обороту активів, дні	139,74	137,54	124,17	-15,56	-11,14

Продовження таблиці 2.8

1	2	3	4	5	6
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,68	2,75	3,07	0,39	14,46
Тривалість обороту оборотних активів, дні	136,10	132,87	118,91	-17,19	-12,63
Коефіцієнт оборотності запасів	3,62	3,79	4,99	1,37	37,69
Тривалість обороту запасів, дні	100,73	96,38	73,16	-27,57	-27,37
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	85,37	78,30	79,02	-6,34	-7,43
Термін погашення дебіторської заборгованості, дні	4,28	4,66	4,62	0,34	8,03
Тривалість операційного циклу, дні	135,34	131,62	117,33	-18,00	-13,30
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	3,61	2,93	3,12	-0,49	-13,47
Тривалість обороту власного капіталу, дні	101,08	124,41	116,82	15,73	15,56
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	10,06	28,62	51,47	41,40	411,46
Термін погашення кредиторської заборгованості, дні	36,27	12,75	7,09	-29,18	-80,45
Тривалість фінансового циклу, дні	99,07	118,87	110,24	11,18	11,28
Фондоозброєність праці, грн.	0,04	0,04	0,05	0,01	20,65
Матеріаломісткість господарської діяльності	0,08	0,04	0,04	-0,04	-51,07
Трудомісткість господарської діяльності	0,29	0,35	0,35	0,06	22,51
Фондомісткість господарської діяльності	0,03	0,03	0,04	0,01	56,67

Аналіз табл. 2.8 вказує на покращення господарської діяльності ТОВ «ІМК» у 2023 р., переважно завдяки збільшенню обсягів господарської активності. Сприятливі тенденції вказують на зростання показників оборотності активів, що свідчить про ефективнішу використання ресурсів. Коефіцієнт оборотності оборотних активів зрос на 0,39 обороту, переходячи з 2,68 в 2021 р. на 3,07 в 2023 р. Також варто зазначити скорочення тривалості операційного циклу на 18 днів, що знизило його значення до 117,33 днів у 2021 р.

При аналізі використання ресурсів виокремлюються фондомісткість, матеріаломісткість та трудомісткість господарської діяльності як узагальнюючі показники. У 2023 р. зафіксовано невелике зменшення матеріаломісткості (на 0,04 грн. порівняно з 2021 р.) і зростання трудомісткості (на 0,06 грн. порівняно

з 2021 р.). Додатково, виявлено підвищення показника фондомісткості на 0,01 грн. у 2023 р.

Кінцевий результат роботи та інвестиційної привабливості підприємства оцінюється рівнем ефективності його господарської діяльності. Проведемо аналіз інвестиційної привабливості за показниками ефективності господарської діяльності ТОВ «ІМК» у табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз інвестиційної привабливості за показниками
ефективності господарської діяльності ТОВ «ІМК»

Показники	Роки			2023 р. до 2021 р.
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	
Валова рентабельність виробничих витрат, %	16,27	14,87	15,08	-1,19
Коефіцієнт окупності виробничих витрат	6,15	6,72	6,63	0,48
Коефіцієнт окупності чистого доходу	7,15	7,72	7,63	0,48
Рентабельність операційної діяльності, %	6,54	5,39	6,64	0,10
Рентабельність господарської діяльності, %	2,11	7,58	7,32	5,21
Рентабельність підприємства, %	1,73	6,21	6,02	4,28
Чиста рентабельність виручки від реалізації продукції, %	1,66	5,98	5,72	4,07
Рентабельність активів, %	4,33	15,87	16,82	12,49
Рентабельність виручки від операційної діяльності, %	6,14	5,11	6,22	0,08
Коефіцієнт покриття виробничих витрат	0,86	0,87	0,87	0,01
Коефіцієнт покриття витрат операційної діяльності	0,94	0,95	0,94	0,00
Коефіцієнт покриття адміністративних витрат	0,02	0,03	0,03	0,00
Коефіцієнт покриття витрат на збут	0,05	0,04	0,04	-0,01
Співвідношення адміністративних витрат і собівартості реалізованої продукції	0,03	0,03	0,03	0,00
Співвідношення витрат на збут і собівартості реалізованої продукції	0,05	0,05	0,04	-0,01
Частка адміністративних витрат в структурі операційних витрат	0,03	0,03	0,03	0,01
Частка витрат на збут в структурі операційних витрат	0,05	0,04	0,04	0,00
Коефіцієнт покриття активів	0,38	0,38	0,34	-0,04
Рентабельність власного капіталу, %	0,06	0,18	0,18	0,12
Коефіцієнт покриття власного капіталу	0,28	0,34	0,32	0,04
Загальна економічна рентабельність, %	5,28	19,37	20,46	15,19
Рентабельність реалізації продукції, %	7,51	6,66	7,06	-0,45

Внаслідок проведеного дослідження виявлено, що ТОВ «ІМК» здійснює свою фінансово-господарську діяльність ефективно, але у 2023 р.

спостерігається певне зниження показників. Зокрема, відзначається зменшення рівня валової рентабельності виробничих витрат на 1,19 пункти, досягнувши 15,08 % у 2023 р. Також відмічається зменшення рентабельності реалізації продукції на 0,45 пункти, до 7,06 % у 2023 р.

Ключовими показниками, які відображають відношення між витратами та доходами підприємства, є коефіцієнти окупності та покриття витрат. Коефіцієнт покриття вказує на те, скільки витрат необхідно підприємству для отримання одиниці грошей від продажу. Коефіцієнт покриття виробничих витрат зрос на 0,01 пункту у 2023 р. порівняно з 2021 р. Водночас коефіцієнт покриття активів скоротився на 0,04 пункти, становлячи 0,34 пункти у 2023 р.

Найближчими конкурентами ТОВ «ІМК» є ТОВ «Контінентал Фармерз Груп», ТОВ «Комплекс Агромарс» та ТОВ «Агро - Овен». Згідно експрес-аналізу в табл. 2.10 можемо бачити значну перевагу конкурентів на ринку.

Таблиця 2.10

Експрес аналіз ТОВ «ІМК» та найближчих конкурентів

Показники	ТОВ «ІМК»	ТОВ «Контінентал Фармерз Груп»	ТОВ «Комплекс Агромарс»	ТОВ «Агро - Овен»
Аналітичний скоригований показник	С	С	С	В
Потрібна особлива увага	4	3	3	3
Потрібно звернути увагу	5	1	9	1

Аналітичний скоригований показник ТОВ «ІМК» знаходиться на рівні С. Отже, рекомендується здійснити ретельну оцінку надійності компанії з огляду на вагомні сигнальні фактори експрес-аналізу з критичними значеннями.

Проведемо аналіз ринкового скорингу ТОВ «ІМК» в порівнянні з конкурентом ТОВ «Контінентал Фармерз Груп» у табл. 2.11.

Згідно ринкового скорингу можемо бачити розвиток ТОВ «ІМК» в межах аграрного сектору та ринку, що свідчать його підвищені рейтингові місця. Отже, можна зробити висновок про наявний потенціал, який компанії слід розвивати враховуючи всі наявні проблеми з фінансовою та діловою активністю.

Таблиця 2.11

Ринковий скоринг ТОВ «ІМК» та стратегічного конкурента
ТОВ «Контінентал Фармерз Груп»

Показники	ТОВ «ІМК»			ТОВ «Контінентал Фармерз Груп»
	2021 р.	2022 р.	2023 р.	2023 р.
Ринковий скоринг	А (3,7)	А (3,6)	А (3,8)	А (3,6)
Частка у секторі, %	0,13	0,12	0,15	0,26
Частка ринку, %	0,18	0,16	0,20	0,76
Місце компанії в секторі	60	81	63	52
Місце компанії на ринку	41	59	44	40
Відносний приріст обсягів попиту за рік, %	47,8	2,2	35,8	5,8

Проведемо загальну оцінку інвестиційної привабливості за показниками фінансової стійкості та стану на ринку методом оцінювання відповідно до рекомендованих значень та середніх по галузі. Оцінювання будемо проводити за наступною системою оцінки [33, с.102]:

-2 – повністю не задовільняє, якщо значення на максимально низькому рівні від допустимих;

-1 – не задовільняє, якщо значення трішки менше допустимих;

0 – на рівні з допустимими значеннями;

1 – задовільняє, якщо значення трішки менше допустимих;

2 – повністю задовільняє, якщо значення на максимально високому рівні від допустимих.

За допомогою бального методу проведемо узагальнення показників інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» (табл. 2.12).

Таблиця 2.12

Оцінка показників інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК»

№	Показники	2023 р.	Рекомендоване значення	Оцінка
1	2	3	4	5
1	Поточна ліквідність	13,61	Більше 1,0	2
2	Абсолютна ліквідність	4,39	Більше 0,2	2
3	Коефіцієнт автономії	0,93	Більше 0,5	1

Продовження таблиці 2.12

1	2	3	4	5
4	Рентабельність активів, %	16,82	Більше 0, від'ємні значення свідчать про збитки	2
5	Рентабельність власного капіталу, %	0,18	Більше 0, від'ємні значення свідчать про збитки	0
6	Рентабельність оборотних активів, %	12,45	Більше 0, від'ємні значення свідчать про збитки	2
7	Оборотність загальних активів	2,94	Середня по галузі 5,6	-2
8	Оборотність робочого капіталу	32,14	Середня по галузі 42,3	-1
9	Оборотність дебіторської заборгованості	79,02	Середня по галузі 54,2	1
10	Ринковий скоринг	A (3,8)	4 – максимальна ринкова потужність	1
11	Аналітичний скоригований показник	C	A – особливих сигналів не виявлено	-2
12	Загальна оцінка			+6

Згідно оцінки фінансових показників та ринкового скорингу, можемо бачити, що загальна оцінка інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» вища за рівень допустимих значень. Водночас, компанії слід звернути увагу на низькі показники окремих індикаторів задля підвищення репутації та конкурентоспроможності підприємства.

Проведемо порівняльну рейтингову оцінку ТОВ «ІМК» з метою визначення місця підприємства серед компаній-аналогів на користь інвестора. Метою даного оцінювання є виявити серед трьох підприємств найбільше та найменш привабливе з них з погляду інвестування. За основу візьмемо показники, що характеризують фінансовий стан підприємства (коефіцієнт оборотності заціальних активів, рентабельність активів, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт автономії), що найбільш явно відображають інвестиційну привабливість підприємства як з точки зору прибутковості інвестора, так і погляду його ризиків.

За підсумками цих показників необхідно розрахувати інтегральний показник оцінки інвестиційної привабливості компанії. Для цього будемо використовувати наступну формулу [28]:

$$K_I = \sqrt{\sum_{i=1}^n \left(1 - \frac{X_{ij}}{X_{iet}}\right)^2} \quad (2.1)$$

де K_I - інтегральний показник інвестиційної привабливості компанії; n - кількість фінансових коефіцієнтів, що беруть участь у розрахунку; X_{ij} - значення фінансового коефіцієнта i в організації j ; X_{iet} - еталонне значення фінансового коефіцієнта i .

За еталонне значення візьмемо найкраще значення даного показника серед компаній, які здійснюють діяльність в аналогічній сфері: ТОВ «Контінентал Фармерз Груп», ТОВ «Комплекс Агромарс». Основні розрахунки інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості наведені в табл. 2.13.

Таблиця 2.13

Рейтингова оцінка привабливості на основі розрахунку інтегрального коефіцієнта інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК»

Показники	ТОВ «ІМК»	ТОВ «Комплекс Агромарс»	ТОВ «Контінентал Фармерз Груп»	Еталонне значення
Коефіцієнт оборотності закальних активів	2,94	0,34	1,23	2,94
Рентабельність активів	16,82	5,76	11,38	16,82
Поточна ліквідність	13,61	5,68	25,71	25,71
Коефіцієнт автономії	0,93	0,23	0,97	0,97
Інтегральний коефіцієнт інвестиційної привабливості	0,47	1,55	0,66	x
Місце в рейтингу	1	3	2	x

Згідно проведеним розрахункам інтегрального коефіцієнту інвестиційної привабливості компаній-конкурентів в сільськогосподарській діяльності найбільша привабливість у ТОВ «ЧІМК» (K_I – 0,47 і перше місце в рейтингу), ТОВ «Контінентал Фармерз Груп» (K_I – 0,66 і друге місце в рейтингу), ТОВ «Комплекс Агромарс» (K_I – 1,55 і третє місце в рейтингу).

Використання цього методу дозволяє максимально спростити процес визначення місця підприємства серед подібних та виділити групи підприємств-лідерів, які мають найкращі показники за результатами фінансової

діяльності. Розрахунок відповідно до запропонованої методики дозволяє здійснювати оперативний моніторинг рівня інвестиційної привабливості підприємств.

Найбільш важливим інструментом при аналізі проблем інвестиційної привабливості є матриця-SWOT, вона складається на етапі дослідження внутрішнього та зовнішнього середовища. SWOT-аналіз важливий у формулюванні та виборі стратегії. Це потужний інструмент, але він містить великий суб'єктивний елемент. Найкраще використовувати як орієнтир, а не як рецепт. Успішний бізнес спирається на свої сильні сторони, виправляє слабкі сторони та захищає від внутрішніх слабкостей і зовнішніх загроз. Основна ідея SWOT-аналізу полягає у комплексному розгляді зовнішніх та внутрішніх стратегічних факторів, що впливають на інвестиційну привабливість підприємства. Після сформованої матриці SWOT варто дослідити стратегії розвитку підприємства, щоб зрозуміти перспективи діяльності.

Матриця SWOT-аналізу інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» наведена в табл. 2.14.

Таблиця 2.14

SWOT-аналіз інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Висока якість продукції 2. Сприятливі погодні умови для зернових культур 3. Налаштована збутова система 4. Збільшення обсягів виробництва та реалізованої продукції 5. Значний обсяг земельного банку	1. Залежність від погодних умов 2. Наявність проблем у фінансовій стійкості 3. Недостатня маркетингова діяльність 4. Низькі показники рентабельності діяльності 5. Середня позиція на ринку 6. Слабка інноваційна політика
Можливості	Загрози
1. Підвищення репутації на ринку за рахунок впровадження інноваційних технологій 2. Розширення збутової мережі 3. Інвестування у власні технології та обладнання 4. Створення ефективних напрямків інноваційного розвитку 5. Інтеграція та кооперація з іншими підприємствами	1. Зміна ринкових цін на зерно 2. Збільшення витрат на ресурси 3. Політична та економічна нестабільність в країні 4. Висока конкуренція та монополізація ринку 5. Природні катастрофи 6. Недосконала політика щодо діяльності в аграрній сфері

Отже, на ТОВ «ІМК» можна визначити наступні проблеми, які знижують інвестиційну привабливість підприємства:

1. Низькі показники фінансової стійкості.
2. Низькі показники рентабельності ділової активності.
3. Залежність виробництва підприємства від погодних умов.
4. Можливість загострення воєнного конфлікту на інших областях України.
5. Низькі показники конкурентоспроможності підприємства.

Згідно аналізу варто приділити увагу слабким сторонам діяльності підприємства та наявному потенціалу задля залучення інвестиційних ресурсів. Головним кроком у забезпеченні зростання інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» має стати впровадження механізму впливу на економічний та ринковий потенціал. Задля розробки механізму підвищення інвестиційної привабливості варто розглянути наявний потенціал в ТОВ «ІМК», який можна використати. Також слід дослідити цілі та важливі чинники, які можуть вплинути на показники інвестиційної привабливості.

Задля підвищення інвестиційної привабливості керівництву ТОВ «ІМК» варто переглянути стратегічні задачі та сформувану інноваційну політику, яка буде сприяти до залучення інвестиційних ресурсів. Перед безпосереднім формуванням стратегії підприємства ставлять собі чітко визначені завдання, які мають виконуватися під час інноваційної діяльності організації.

Аналіз стратегічних завдань розвитку інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» наведено в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Аналіз стратегічних завдань розвитку інвестиційної
привабливості ТОВ «ІМК»

Стратегічна задача	Потенціал та можливості вирішення задачі
1	2
Вирощування високорентабельних, експортоорієнтованих культур	Підвищення конкурентоспроможності підприємства, за рахунок збільшення експорту та виручки за реалізовану продукцію

Продовження таблиці 2.15

1	2
Підвищення ефективності діяльності	Підвищення продуктивності праці, та оновлення зношеного обладнання
Сталий розвиток по відношенню до люди – земля – навколишнє середовище	Збереження цілісності екосистеми. Захист навколишнього середовища
Щорічна виплата дивідендів акціонерам	Підтримка фінансової стабільності підприємства

ТОВ «ІМК» виділяє 4 ключові задачі, які зможуть розвивати конкурентоспроможність підприємства та підвищувати інвестиційну привабливість. Для того, щоб підтвердити доцільність стратегічних задач та можливості їх реалізації, варто проаналізувати їх вплив на внутрішні та зовнішні фактори розвитку інвестиційної привабливості в табл. 2.16.

Таблиця 2.16

Аналіз впливу стратегічних задач на внутрішні та зовнішні фактори розвитку інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК»

Стратегічні задачі	Підвищують конкурентні переваги	Зменшують недоліки	Використовують можливості	Допомагають запобігати загрози
1	+	-	+	+
2	+	+	-	-
3	+	+	+	-
4	+	+	-	+

Таким чином, проектування стратегії інновацій є безперервним динамічним процесом, основою якого є вибір потенційно ефективного стратегічного рішення підприємства. Окрім цього, здійснення інноваційних змін потребує великого обсягу ресурсів, високого рівня знань керівного складу та наявності інноваційного потенціалу організації, а також пов'язано з великою кількістю нових ризиків. Незважаючи на це, саме побудова інноваційної стратегії розвитку підприємства сприяє отриманню конкурентної переваги та формуванню такої стратегічної ситуації, в якій вона здатна розширити свою ринкову частку або створювати нові ринкові майданчики.

2.4. Обґрунтування проекту підвищення інвестиційної привабливості підприємства

Якщо компанія виявляє потребу у залученні інвестицій, необхідно, щоб керівництво розробило вдосконалену програму заходів для підвищення інвестиційної привабливості. Ефективність цього процесу забезпечується рядом заходів, таких як [7; 27]:

- мобілізація та оптимізація ресурсів - підвищення ефективності використання різних факторів, таких як соціальні, політичні, економічні, правові та природні, що призводять до зростання продуктивності.

- поліпшення умов функціонування бізнесу - забезпечення здорової конкуренції та мінімізація ризиків сприяють покращенню умов для ефективного функціонування підприємства;

- розвиток цільових програм - створення та впровадження цільових програм, які формуються на основі ресурсів різних бюджетів, спрямованих на підвищення інвестиційної привабливості.

Ці заходи сприяють не лише привертанню інвестицій, але й сприяють створенню сприятливого середовища для розвитку бізнесу через підтримку конкурентоспроможності та управління ризиками. Завдяки цим ініціативам, підприємство може досягти високого рівня інвестиційної привабливості та забезпечити стабільний розвиток.

Для збільшення привабливості для інвесторів ТОВ «ІМК» має врахувати ефективний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю. Цей системний підхід спрямований на вивчення інноваційних ідей, інвестиційних можливостей та сприяння взаємодії всіх учасників інноваційно-інвестиційного процесу [18, с.63].

З метою підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» пропонується впровадження біогазової станції. Цей комплекс для переробки органічних відходів виконує кілька важливих функцій [48]:

- виробництво біогазу як екологічно чистої альтернативи природному газу;

- отримання електроенергії та тепла, сприяючи вирішенню енергетичних потреб;

- утилізація або переробка відходів виробництва, сприяючи екологічно відповідному підходу до управління ресурсами.

Сировиною для виробництва біогазу можуть бути різноманітні відходи, такі як відходи харчової промисловості, пташиний послід, гній великої рогатої худоби та свиней. Крім того, можуть використовуватися рослинні відходи сільськогосподарської діяльності, такі як силос, солома, буряковий жом, стебла соняшника та кукурудзи, а також садові відходи [48].

Цей інноваційний підхід до виробництва енергії не лише сприятиме залученню інвестицій, але й підкреслить зобов'язання ТОВ «ІМК» до сталого розвитку та збереження природних ресурсів.

Розглянемо основні позитивні ефекти від впровадження інвестиційно-інноваційного проєкту установки біогазової станції на підприємстві ТОВ «ІМК» (рис. 2.1).

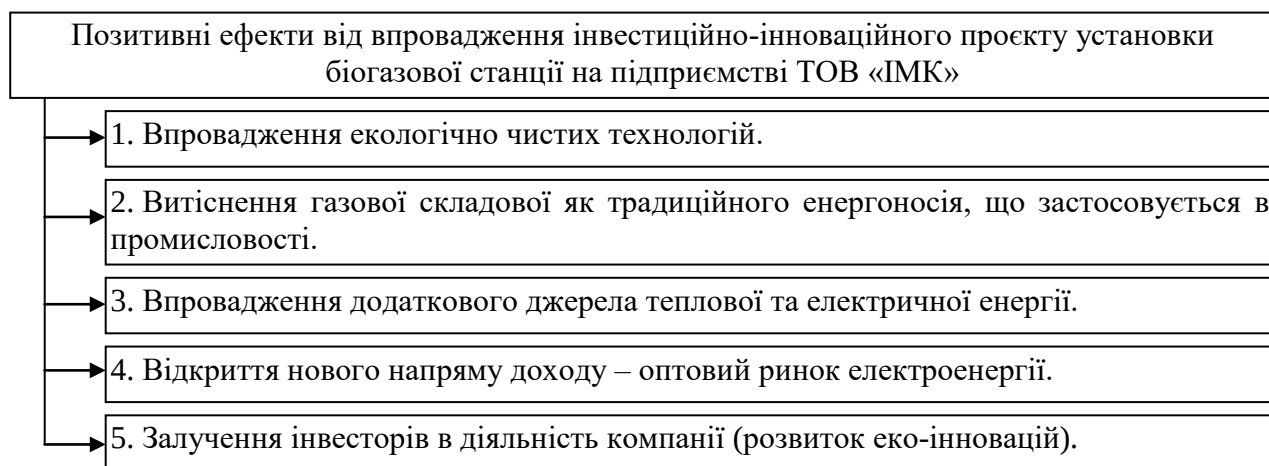

Рис. 2.1. Позитивні ефекти від впровадження інвестиційно-інноваційного проєкту установки біогазової станції на підприємстві ТОВ «ІМК»

При активному впровадженні біогазових установок, отримана з біогазу енергія, може складати значну частку в загальному обсязі енергоспоживання держави. Термін окупності таких установок становив від 1 до 5 років, що залежало від конкретних умов розрахунків. Це робить інвестиції в подібні

установки особливо привабливими. Реалізація проєкту дозволяє ефективно забезпечувати електроенергією та теплом віддалених децентралізованих споживачів, уникнути прокладання дорогих газотранспортних споруд при газифікації населених пунктів [62].

У сучасних умовах постійного зростання цін на енергоносії, використання біогазових технологій стає ще більш привабливим. Біогазова установка виступає не лише як економічно вигідне джерело, але й сприяє збереженню навколишнього середовища.

Для оцінки економічної доцільності переходу ТОВ «ІМК» від централізованого енергопостачання до біогазової установки необхідно виконати наступні розрахунки [62]:

- розрахувати дохід від впровадження установки, визначивши економію витрат на оплату послуг;
- встановити первісну вартість обладнання та інші складові капітальних вкладень для введення в експлуатацію біогазової установки;
- обчислити поточні річні витрати;
- знайти чистий дисконтований дохід та визначити термін окупності.

Ці кроки дозволять об'єктивно оцінити ефективність та вигідність переходу до використання біогазової технології для ТОВ «ІМК».

Вхідні дані для розрахунку економічної доцільності проєкту наведені в табл. 2.17.

Таблиця 2.17

Вхідні дані для розрахунку економічної ефективності проєкту
підвищення інвестиційної привабливості

Основні показники	Значення за рік
Зерно кукурудзи, т	128 418
Рештки кукурудзи, т	144 812
Виробництво біогазу, куб. м	65 310 116
Виробництво електроенергії, кВт	5 502 848
Продаж електроенергії, кВт	3 668 565
Зелений тариф, грн/кВт	1,62
Дохід від реалізації	5 943 076

Згідно з річним звітом ТОВ «ІМК» за 2023 рік, компанія виробила 128 418 тонн кукурудзи. За вказаним обсягом можна розрахувати залишки частин кукурудзи, такі як стебла та качани, які становлять приблизно 53% від загальної маси. З використанням даних з табл. 2.17 можна визначити обсяг виробленої електроенергії протягом року. Компанія витрачає приблизно 1,8 мільйона кіловат-годин електроенергії на виробничу діяльність, тому решту виробленої електроенергії можна продати споживачам за «зеленим» тарифом в розмірі 1,64 гривні за кіловат-годину. Приблизний дохід від цього може складати близько 6 мільйонів гривень.

Враховуючи дані з табл. 2.17, компанія має потенціал виробляти 5502 мегават-години електроенергії щорічно. За прикладом компанії ТОВ «Галс Агро», яка побудувала біогазову станцію потужністю 7 мегават, з якої виробляють близько 52000 мегават-годин електроенергії щорічно, для ТОВ «ІМК» може знадобитися установка потужністю 1 мегават, яка зможе виробляти 7500 мегават-годин електроенергії на рік. Зауважимо, що вартість проектування біогазової станції потужністю 1 мегават може скластися 9 мільйонів гривень.

Інвестиції у будівництво та установку біогазової станції для ТОВ «ІМК» становитимуть близько 12 млн грн, включаючи вартість обладнання (модулі підготовки біосубстрату, насоси для біогазового виробництва, метантенк, біогазове сховище, когенераційний блок) у загальній сумі 9 млн грн, монтажні роботи на 2 млн грн та інші витрати на матеріали та транспортування на 1 млн грн [47].

Отже, загальні капітальні вкладення для введення в експлуатацію біогазової установки складуть 12 млн грн, які будуть амортизовані. Розрахована річна амортизація біогазової установки методом лінійного зносу становить 800 тис. грн при очікуваному терміні служби 15 років.

Для постійного обслуговування біогазової установки потрібно двох операторів із середнім окладом 26 000 грн в місяць для кожного. За таких умов річні витрати на оплату праці, пов'язані з експлуатацією біогазової установки,

складуть 624 000 грн.

Також слід врахувати можливі витрати на ремонт обладнання, оскільки ремонт буде проводитися оператором і пов'язаний тільки з покупкою запасних частин. З урахуванням гарантійного строку обладнання в 5 років на основні компоненти установки, річні витрати на заміну деяких дрібних деталей становитимуть приблизно 150 000 грн.

Усі поточні витрати, пов'язані з експлуатацією біогазової установки, зведемо в табл. 2.18.

Таблиця 2.18

Основні витрати проєкту установки біогазової станції, млн грн.

Види витрат	Сума
Амортизація	800 000
Заробітна плата	624 000
ЄСВ	137 280
Матеріали	150 000
Усього	1 711 280

Отже, щорічні витрати на експлуатацію проєкту складають 1,711 млн грн. У перший рік впровадження проєкту важливо врахувати витрати на проєктну документацію та дозволи для установки біогазової станції, які оцінюються на 200 000 грн. Ставка дисконтування складає 30%, враховуючи облікову ставку Національного банку України на рівні 25%, та 5% премії за ризик.

Прогнозується, що доходи від реалізації проєкту щорічно збільшуватимуться на близько 15%, тоді як витрати будуть зростати на 10%.

Основні дані, які будуть використовуватися в подальших розрахунках економічної ефективності проєкту для підвищення інвестиційної привабливості, представлені у табл. 2.19.

Таблиця 2.19

Дані для розрахунку показників ефективності проєкту

Показники	Значення
1	2
Інвестиції, грн	12 000 000
Щорічні витрати по проєкту, грн	1 711 280
Термін експлуатації, років	15

Продовження таблиці 2.19

1	2
Грошові потоки по рокам, грн.:	
1 рік	5 943 075
2 рік	6 834 537
3 рік	7 859 717
4 рік	9 038 675
5 рік	10 394 476
Ставка дисконтування, %	30
Допустимий для підприємства термін окупності інвестицій, років	5

Проведемо розрахунок чистої теперішньої вартості проєкту. Чиста теперішня вартість (Net Present Value – NPV) представляє собою суму усіх майбутніх грошових потоків (позитивних та негативних) протягом усього періоду інвестицій, яку ми враховуємо на сьогодні [71]. Під час обчислення NPV коригується прогнозований дохід та витрати, щоб відобразити теперішню вартість грошових коштів.

Розрахунок NPV наведено в табл. 2.20.

Таблиця 2.20

Чиста теперішня вартість проєкту (NPV)

t	IC	Bt	Ct	Bt-Ct	Кд $1/(1+i)^t$	Чисті дис. надходж.	NPV
0	12000000				1		1158559
1		5943076	1911280	4031796	0,769	3101381	
2		6834537	1882408	4952129	0,592	2930254	
3		7859718	2070649	5789069	0,455	2634988	
4		9038675	2277714	6760962	0,350	2367201	
5		10394477	2505485	7888992	0,269	2124735	
						13158559	

Розрахунок NPV проєкту було здійснено за наступною формулою (2.2) [12. с.165]:

$$NPV = \sum_{k=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n} - IC \quad (2.2)$$

де Bt – вигоди проєкту в рік t; Ct – витрати проєкту в рік t; i – ставка дисконтування; IC – первісні інвестиції.

– якщо $NPV > 0$ - то проєкт можна розглянути на прийняття;

- якщо $NPV = 0$ - то проєкт не спричинить ні прибутків, ні збитків;
- якщо $NPV < 0$ - то проєкт буде збитковим.

NPV проєкту встановлення біогазової станції складає 2 713 157 грн, виражаючи позитивне значення, що свідчить про рекомендацію фінансування проєкту.

Наступним етапом є розрахунок індексу рентабельності інвестицій (PI), який виступає мірою привабливості проєкту та інвестицій.

Рентабельність інвестицій (PI) розраховано за формулою (2.3) [12, с.127]:

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{B_t - C_t}{(1+i)^n}}{IC} \quad (2.3)$$

$$PI = 13\,158\,559 / 12\,000\,000 = 1,097$$

Далі, проведемо розрахунок дисконтованого коефіцієнта рентабельності інвестицій ($DROI$) (2.4) [12, с.128]:

$$DROI = PI - 1 \quad (2.4)$$

$$DROI = 1,097 - 1 = 0,097$$

З отриманих значень PI та $DROI$ можна визначити, що обидва показники перевищують одиницю та нуль відповідно, свідчаючи про прийняття проєкту.

Обчислення внутрішньої норми доходності (Internal Rate Of Return – IRR), для якої чиста нинішня вартість (NPV) дорівнює нулю (коли майбутні грошові потоки, що користуються часом, дорівнюють початковій інвестиції). IRR – це річний показник прибутку, яка також використовується для оцінки фактичних показників інвестицій. Розрахунок IRR буде проведений формулою (2.5) [12, с.128]:

$$IRR = A + \frac{a \times (B - A)}{a - b} \quad (2.5)$$

де A – величина ставки дисконтування, при якій NPV позитивна; B – величина ставки дисконтування, при якій NPV негативна; a – величина позитивної NPV , при величині ставки дисконтування A ; b – величина негативної NPV , при величині ставки дисконтування B [12, с.128].

Прорахунок внутрішньої норми доходності, буде проводитись при двох ставках дисконту 30% та 35%. Всі розрахунки наведено в табл. 2.21.

Таблиця 2.21

Обчислення NPV (ставках дисконтування 30% та 35%)

Періоди	1	2	3	4	5
Ставка дисконту 30%					
-12 000 000	4 031 796	4 952 129	5 789 069	6 760 962	7 888 992
-12 000 000	3 101 381	2 930 254	2 634 988	2 367 201	2 124 735
-12 000 000	-8 898 619	-5 968 365	-3 333 377	-966 176	1 158 559
Ставка дисконту 35%					
-12 000 000	4 031 796	4 952 129	5 789 069	6 760 962	7 888 992
-12 000 000	2 986 515	2 717 218	2 352 921	2 035 511	1 759 352
-12 000 000	-9 013 485	-6 296 267	-3 943 346	-1 907 835	-148 483

$$IRR = 30 + \frac{1158559 \times (35 - 30)}{1158559 - 148483} = 34,4$$

Отже, інвестиції в середньому дадуть 34,4% доходу.

Проведемо обчислення дисконтованого терміну окупності інвестиції (Discounted payback period – DPP) за наступною формулою (2.6) [3, с.204]:

$$DPP = t + \frac{KVP_t}{PV_{t+1}} \quad (2.6)$$

де t – рік останнього від’ємного значення кумулятивної вартості; KVP_t – кумулятивна вартість t року (останнє від’ємне значення); PV_{t+1} – дисконтована вартість грошового потоку у $t+1$ році, грн [3, с.204].

$$DPP = 4 + \frac{|-966176|}{2124735} = 4,46$$

Дисконтований термін окупності становить 4 роки та 6 місяців. інвестицій.

Прорахунок коефіцієнту вигоди-витрати (Benefit/Cost Ratio – BCR) використовується в аналізі економічної ефективності для визначення життєздатності грошових потоків, що утворюються з проєкту.

BCR порівнює теперішню вартість усіх вигод, отриманих від проєкту, до теперішньої вартості всіх витрат. Обчислення зроблено за наступною формулою (2.7) Розрахунки наведені в табл. 2.22 [3, с.204]:

$$BCR = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{B_t}{(1+i)^t}}{\sum_{t=1}^n \frac{C_t}{(1+i)^t}} \quad (2.7)$$

Таблиця 2.22

Обчислення коефіцієнту BCR

t	Bt	Ct	Кд $1/(1+i)^t$	Bt/Кд	Ct/Кд
1	5943076	1911280	0,769	7725998	2484664
2	6834537	1882408	0,592	11550368	3181270
3	7859718	2070649	0,455	17267800	4549215
4	9038675	2277714	0,350	25815361	6505378
		2505485	0,269	38593964	9302691
Всього:				100953491	26023218

$$BCR = 3,88$$

Розрахунки інвестиційних показників економічної доцільності проекту установки біогазової станції на підприємстві ТОВ «ІМК» зведений в табл. 2.23.

Таблиця 2.23

Інвестиційні показники ефективності проекту установки
біогазової станції на підприємстві ТОВ «ІМК»

Інвестиційні показники	Значення
Чиста теперішня вартість, NPV, грн	1 158 559
Індекс рентабельності інвестицій, PI	1,097
Дисконтований коефіцієнт рентабельності інвестицій, DROI	0,097
Внутрішня норма доходності, IRR, %	34,43
Дисконтований термін окупності інвестиції, DPP, років	4,46
Коефіцієнт вигоди-витрати, BCR	3,88

Отже, проект впровадження еко-інновацій, інвестиції якого становлять 12 млн грн, окупиться приблизно за 4,5 роки. Чиста теперішня вартість проекту становить 1 158 559 грн, при ставці дисконтування 30%. Внутрішня норма доходності становить 34,43%, коефіцієнт вигоди-витрат має значення 3,88.

Вплив установки біогазової станції на інвестиційну привабливість на підприємстві ТОВ «ІМК» можна схематично охарактеризувати наступним чином (рис. 2.2).

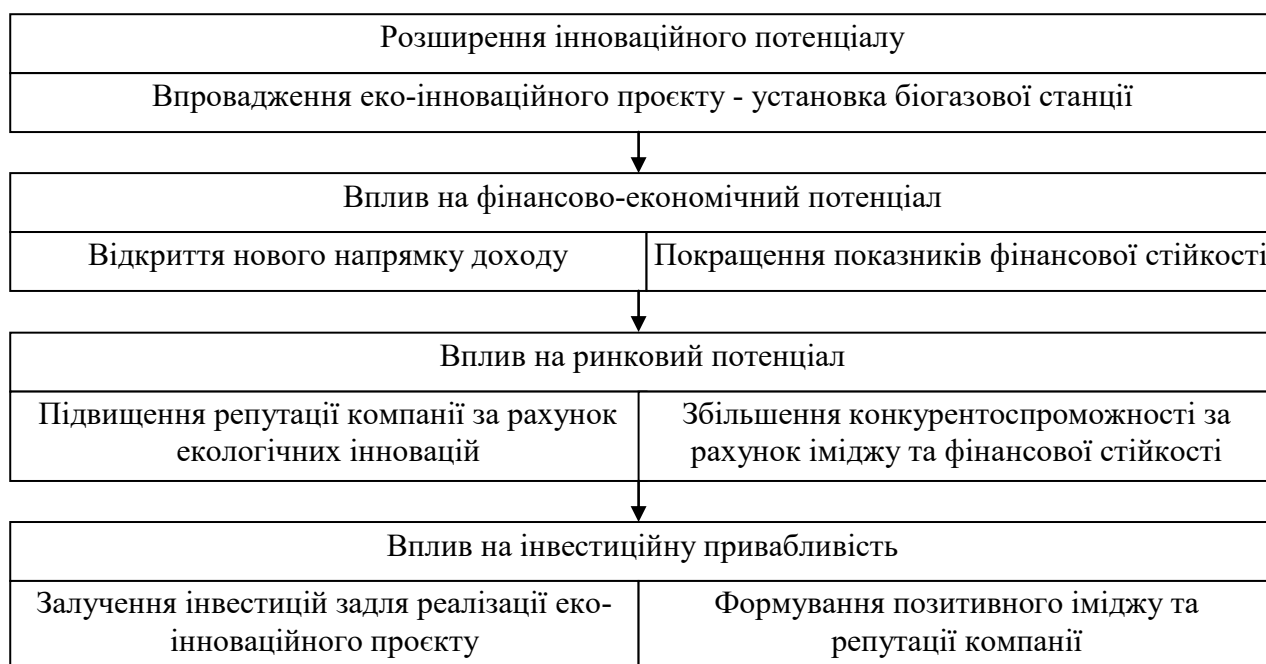

Рис. 2.2. Вплив установки біогазової станції на інвестиційну привабливість на підприємстві ТОВ «ІМК»

Таким чином, можна прийти до висновку, що впровадження біогазової установки як альтернативного джерела енергії є не лише обґрунтованим, а й вкрай перспективним рішенням. Це не лише відповідає вимогам екологічної безпеки, але й виявляється економічно вигідним. Ряд альтернативних джерел енергії, таких як біогаз, відрізняються своєю екологічною безпекою у порівнянні із сучасно використовуваними ресурсами, такими як нафта та газ. Розвиток «зеленої» економіки з використанням таких технологій визначається як обіцяне майбутнє для процвітаючої економіки. З урахуванням тенденції погіршення екологічної ситуації в світі очевидно, що вибір такого типу економіки виявляється найбільш обґрунтованим і перспективним. Основною та загальною метою залучення інвестицій в інноваційний проєкт є підвищення ефективності економічної діяльності підприємства. Іншими словами, висококваліфіковане управління має призвести до зростання активів компанії та інших ключових показників її діяльності, що служить результатом успішної стратегії залучення інвестицій та підвищення її інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «ІМК».

Висновки до розділу 2

За результатами проведеної аналітичної оцінки формування та напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що ТОВ «ІМК» - це інтегрована сільськогосподарська група компаній України, що спеціалізується на вирощуванні та зберіганні зернових та олійних культур, виробництві молока. ТОВ «ІМК» є інтегрованою сільськогосподарською компанією в Україні. ТОВ «ІМК» була створена та розпочала виробничу діяльність з 2007 року. Місія існування компанії ТОВ «ІМК» - українська аграрна компанія, що забезпечує світ якісними та безпечними продуктами харчування.

2. Аналіз показав, що протягом аналізованого періоду відзначалося певне нарощування обсягів господарської діяльності ТОВ «ІМК». Так, чистий дохід від реалізації продукції мав значення на рівні 598675 тис.грн., що на 40941 тис.грн., або на 7,34 % більше, ніж у 2021 р. Водночас, слід відмітити збільшення рівня валового прибутку фірми на 406 тис.грн., або на 0,52 %, що у 2023 р. складало 78453 тис.грн. Досліджуване підприємство ТОВ «ІМК» функціонувало прибутково, та зафіксовано, що обсяг чистого прибутку компанії становив 34250 тис.грн., що на 25015 тис.грн., або у 2,71 разів більше, ніж у 2021 р.

3. Узагальнено, що інвестиційна привабливість ТОВ «ІМК» виявляється через ефективне використання ресурсного потенціалу майна, його платоспроможність, фінансова стійкість та здатність до економічного росту. Оцінка також включає в себе підвищення прибутковості капіталу, техніко-економічний рівень виробництва, якість та конкурентоспроможність продукції. Загалом, інвестиційну привабливість підприємства ТОВ «ІМК» слід розглядати з точки зору перспективності, вигідності, ефективності та мінімізації ризиків інвестицій у його розвиток.

4. Виявлено, що ТОВ «ІМК» здійснює свою фінансово-господарську

діяльність ефективно, але у 2023 р. спостерігається певне зниження показників. Зокрема, відзначається зменшення рівня валової рентабельності виробничих витрат на 1,19 пункти, досягнувши 15,08 % у 2023 р. Також відмічається зменшення рентабельності реалізації продукції на 0,45 пункти, до 7,06 % у 2023 р.

5. Згідно проведеним розрахункам інтегрального коефіцієнту інвестиційної привабливості компаній-конкурентів в сільськогосподарській діяльності найбільша привабливість у ТОВ «ЧІМК» (КІ – 0,47 і перше місце в рейтингу), ТОВ «Контінентал Фармерз Груп» (КІ – 0,66 і друге місце в рейтингу), ТОВ «Комплекс Агромарс» (КІ – 1,55 і третє місце в рейтингу). Задля підвищення інвестиційної привабливості керівництву ТОВ «ІМК» варто переглянути стратегічні задачі та сформувати інноваційну політику, яка буде сприяти до залучення інвестиційних ресурсів.

6. Обґрунтовано, що для збільшення привабливості для інвесторів ТОВ «ІМК» має врахувати ефективний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю. Цей системний підхід спрямований на вивчення інноваційних ідей, інвестиційних можливостей та сприяння взаємодії всіх учасників інноваційно-інвестиційного процесу. З метою підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» пропонується впровадження біогазової станції.

7. Доведено, що проєкт впровадження еко-інновацій, інвестиції якого становлять 12 млн грн, окупиться приблизно за 4,5 роки. Чиста теперішня вартість проєкту становить 1 158 559 грн, при ставці дисконтування 30%. Внутрішня норма доходності становить 34,43%, коефіцієнт вигоди-витрат має значення 3,88. Висококваліфіковане управління має призвести до зростання активів компанії та інших ключових показників її діяльності, що служить результатом успішної стратегії залучення інвестицій та підвищення її інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «ІМК».

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного дослідження формування та напрямів підвищення інвестиційної привабливості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Визначено, що інвестиційна привабливість підприємства - це комплексна оцінка його здатності привертати та утримувати інвестиції, враховуючи фінансову стійкість, конкурентоспроможність, стратегічне партнерство, інноваційний потенціал, соціальну відповідальність та здатність адаптуватися до змін у внутрішньому та зовнішньому бізнес-середовищі. Це визначення враховує різноманітні аспекти, що впливають на привабливість підприємства для інвесторів, включаючи як фінансові, так і нефінансові аспекти його функціонування та розвитку.

2. Встановлено, що мета формування інвестиційної привабливості полягає в створенні сприятливих умов для розвитку та забезпеченні стійкого фінансового, економічного та інноваційного росту підприємства. Інвестиційна привабливість визначається впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, які визначають рівень розвитку галузі та функціонування підприємства. Прийняття рішень щодо розміщення інвестицій вимагає від інвестора ретельного аналізу багатьох складних факторів, що впливають на ефективність майбутніх вкладень.

3. Узагальнено, що механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства (МЗПП) є системою взаємопов'язаних елементів або субмеханізмів. Ці компоненти, взаємодіючи та функціонуючи в спільноті, впливають на ключові параметри інвестиційної привабливості підприємства та сприяють формуванню та забезпеченню необхідного рівня привабливості для привертання інвестицій в підприємство. Інвестиційна привабливість підприємства визначається його здатністю професійно взаємодіяти із ринком капіталів, успішно залучати та ефективно використовувати інвестиційні ресурси.

4. Встановлено, що оцінка інвестиційної привабливості підприємства здійснюється шляхом застосування різноманітних методик, які були розроблені як вітчизняними, так і зарубіжними науковцями, а також міністерствами, відомствами, центральними та комерційними банками. На сьогодні існує значна різноманітність таких методик, які дозволяють визначити інвестиційну привабливість підприємства.

5. Визначено, що комплексна оцінка інвестиційної привабливості підприємства виконується за допомогою різноманітних методів, таких як матрична методика, методика комплексної оцінки, багатофакторна методика, методика експертної оцінки, методика узагальнюючих групових коефіцієнтів, модель Дюпона та індикативна методика. Оцінка інвестиційної привабливості конкретного підприємства є ключовим питанням при прийнятті інвестором потенційного рішення щодо інвестицій.

6. Визначено, що ТОВ «ІМК» - це інтегрована сільськогосподарська група компаній України, що спеціалізується на вирощуванні та зберіганні зернових та олійних культур, виробництві молока. ТОВ «ІМК» є інтегрованою сільськогосподарською компанією в Україні. ТОВ «ІМК» була створена та розпочала виробничу діяльність з 2007 року. Місія існування компанії ТОВ «ІМК» - українська аграрна компанія, що забезпечує світ якісними та безпечними продуктами харчування.

7. Узагальнено, що інвестиційна привабливість ТОВ «ІМК» виявляється через ефективне використання ресурсного потенціалу майна, його платоспроможність, фінансова стійкість та здатність до економічного росту. Оцінка також включає в себе підвищення прибутковості капіталу, техніко-економічний рівень виробництва, якості та конкурентоспроможності продукції. Загалом, інвестиційну привабливість підприємства ТОВ «ІМК» слід розглядати з точки зору перспективності, вигідності, ефективності та мінімізації ризиків інвестицій у його розвиток.

8. Обґрунтовано, що ТОВ «ІМК» здійснює свою фінансово-господарську діяльність ефективно, але у 2023 р. спостерігається певне зниження показників.

Зокрема, відзначається зменшення рівня валової рентабельності виробничих витрат на 1,19 пункти, досягнувши 15,08 % у 2023 р. Також відмічається зменшення рентабельності реалізації продукції на 0,45 пункти, до 7,06 % у 2023 р.

9. Згідно проведеним розрахункам інтегрального коефіцієнту інвестиційної привабливості компаній-конкурентів в сільськогосподарській діяльності найбільша привабливість у ТОВ «ЧІМК» (КІ – 0,47 і перше місце в рейтингу), ТОВ «Контінентал Фармерз Груп» (КІ – 0,66 і друге місце в рейтингу), ТОВ «Комплекс Агромарс» (КІ – 1,55 і третє місце в рейтингу). Задля підвищення інвестиційної привабливості керівництву ТОВ «ІМК» варто переглянути стратегічні задачі та сформувати інноваційну політику, яка буде сприяти до залучення інвестиційних ресурсів.

10. Обґрунтовано, що для збільшення привабливості для інвесторів ТОВ «ІМК» має врахувати ефективний механізм управління інноваційно-інвестиційною діяльністю. Цей системний підхід спрямований на вивчення інноваційних ідей, інвестиційних можливостей та сприяння взаємодії всіх учасників інноваційно-інвестиційного процесу. З метою підвищення інвестиційної привабливості ТОВ «ІМК» пропонується впровадження біогазової станції.

11. Доведено, що проєкт впровадження еко-інновацій, інвестиції якого становлять 12 млн грн, окупиться приблизно за 4,5 роки. Чиста теперішня вартість проєкту становить 1 158 559 грн, при ставці дисконтування 30%. Внутрішня норма доходності становить 34,43%, коефіцієнт вигоди-витрат має значення 3,88. Впровадження біогазової установки як альтернативного джерела енергії є не лише обґрунтованим, а й вкрай перспективним рішенням. Це не лише відповідає вимогам екологічної безпеки, але й виявляється економічно вигідним. Висококваліфіковане управління має призвести до зростання активів компанії та інших ключових показників її діяльності, що служить результатом успішної стратегії залучення інвестицій та підвищення її інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «ІМК».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко І.І., Гресь М.С. Узагальнення теоретико-методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства. Економіка і суспільство. 2017. № 9. С. 952-955.
2. Атамась Г., Петренко О. Інвестиційна діяльність підприємств у коронокризисних умовах. Галицький економічний вісник. 2022. № 2 (75). С. 7-14.
3. Бардиш Г. О. Проектний аналіз : підручник; Мін-во освіти і науки України, НБУ, Львівський банківський ін-т. 2-ге вид., стереот. К. : Знання, 2012. 415 с.
4. Біогаз у сільському господарстві: вартість та ефективність. URL: <https://landlord.ua/news/biohaz-u-silskomu-hospodarstvi-vartist-ta-efektyvnist/>
5. Бланк І. А. Інвестиційний менеджмент : підручник. К. : Ельза-Ніка-Центр, 2011. 448 с.
6. Бондар М. І. Інвестиційна діяльність: методика та організація обліку і контролю : монографія. К. : КНЕУ, 2013. 256 с.
7. Бушовська Л.Б. Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. Економіка і суспільство. 2021. Вип. 11. С. 170–176.
8. Васюренко О. Оцінювання й оптимальне прогнозне планування інвестиційної діяльності. Банківська справа. 2021. № 6. С. 33–37.
9. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник; КНЕУ. К. : КНЕУ, 2013. 322 с.
10. Вірянська О.В. Оцінка інвестиційної привабливості підприємств. Економіка та бізнес-адміністрування. 2022. № 10. С. 200-208.
11. Волошенко С. Методи оцінки інвестиційної привабливості підприємства. URL: <https://doi.org/10.36074/15.05.2020.v1.28>
12. Гавриш О. А., Дергачова В. В., Бояринова К. О., Гук О. В., Жигалкевич Ж. М., Кравченко М. О. Інноваційний менеджмент: теорія та практика :

навчальний посібник для студентів технічних спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти. Київ : НТУУ «КПІ» ; ВПІ ВПК, 2016. 386 с.

13. Гайдуцький А. П. Оцінка інвестиційної привабливості економіки. URL: http://eip.org.ua/docs/EP_04_4_119_uk.pdf

14. Галушко В. Б. Механізм забезпечення стратегічної стійкості підприємства: його складові, ознаки та принципи функціонування. Формування ринкової економіки : зб. наук. праць. Вип. 21. К. : КНЕУ. 2019. С. 57–67.

15. Гарафонов О. І. Концептуальні підходи до організаційного механізму реструктуризації інтегрованих корпоративних структур. Друга міжнародна періодична науково-практична конференція «Альянс наук: учений – ученому» : Збірник наукових праць. Том 1. Дніпро: НАУ «Ера», 2015. 100 с.

16. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.

17. Гришова І. Ю., Стоянова-Коваль С. С. Аналітичне забезпечення економічного розвитку підприємств з позицій інвестиційної привабливості. Проблеми і перспективи економіки та управління. 2015. № 2 (2). С. 195–203.

18. Губарь О. В. Шляхи удосконалення економічного механізму управління інвестиційною діяльністю на підприємствах харчової промисловості. Збірник наукових статей «Управління розвитком». Харків : ХНЕУ. 2016. № 7. С. 61–64.

19. Гулько В. І. Фактори та показники формування інвестиційної привабливості підприємств. Фінансовий простір. 2013. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2013_1_18.

20. Дзеніс В.О. Міжнародна інвестиційна привабливість підприємства. Світове господарство і міжнародні економічні відносини. 2017. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2017/5_2017_ukr/6.pdf.

21. Донцов С. С. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства у вигляді аналізу надійності його цінних паперів. Фінансовий менеджмент. 2013. № 3. С. 78-84.

22. Зелений тариф в Україні: що це і як на ньому заробити. URL: <https://logicpower.ua/ua/blog/news/zelenyy-tarif-v-ukraine-chto-eto-i-kak-nanem-zarabotat>

23. Зелінська О.М. Теоретичні засади визначення інвестиційної привабливості вітчизняних підприємств в умовах сучасних євроінтеграційних процесів. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018 URL: <http://globalnational.in.ua/archive/22-2018/12.pdf>.

24. Зерновий ринок України на кордоні сезонів: в очікуванні нових рекордів. URL: <https://uga.ua/meanings/zernovoj-rynok-ukrainy-na-granitse-sezonov-vozhidanii-novyh-rekordov/>

25. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. К. : МАУП. 2014. 152 с.

26. Інвестиційні ресурси підприємства. URL: <https://sites.google.com/investicijni-resursi>

27. Кабалюк А. І., Григорців М. В. Управління інвестиційною діяльністю підприємств. Формування ринкових відносин в Україні. 2019. № 6. С. 40–42.

28. Кадничанський М. В. Вартісно-орієнтований організаційно-економічний механізм корпоративного управління холдинговими компаніями: стратегія отримання комбінаторних переваг : монографія. Х. : Фактор, 2019. 250 с.

29. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. 3-тє вид., випр. і доп. К.: Знання, 2015. 483 с.

30. Ковальчук С. В., Гвоздецька І. В. Комплексний підхід до оцінювання інвестиційної привабливості машинобудування : монографія. Хмельницький : ХНУ, 2021. 214 с.

31. Коренюк П. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018. Режим доступу до ресурсу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2018_2_10.

32. Короткова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства та методики

її оцінювання. Ефективна економіка. 2013. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2132>.

33. Крамаренко К. М. Інвестиційна привабливість підприємства та методичні підходи до її визначення. Економіка та управління підприємствами. 2016. №16. С. 101-104.

34. Кривов'язюк І.В. Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. Науковий вісник Херсонського державного університету. 2018. №12. С. 83-90.

35. Крилов Д. В. Методи управління інвестиційними проектами як складові організаційно-економічного механізму їх реалізації на промислових підприємствах. Формування ринкових відносин в Україні. 2015. № 7. С. 34–37.

36. Крупка Я. Д. Облік і аналіз інвестиційної діяльності підприємств. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/handle/316497/3326>

37. Кубарева І.В. Механізм забезпечення інвестиційної привабливості підприємства: сутність, особливості формування та засади функціонування. Бізнесінформ. 2014. №7. С. 82-87.

38. Кузьменко В. Інвестиційна діяльність як основа розвитку підприємства. Журнал «Ринок Цінних Паперів України». 2017. №9. С. 65-72.

39. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Київ: «ЦНЛ», 2018. 376 с.

40. Макарій Н. П. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств. Економіст. 2020. № 10. С. 52-57.

41. Мельник О. Г., Адамів М. Є. Гармонізація інформаційного та методичного забезпечення діагностики інвестиційної привабливості бізнес-структур в умовах європейської інтеграції. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 21. С. 5–11.

42. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій : затверджена наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій № 22 від 23 лютого 1998 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98>

43. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проектів : затверджені наказом Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010, № 73. URL: <http://document.ua/pro-zatverdzhennja-metodichnih-rekomendacii-z-rozrobki-bizne-doc31334.html>

44. Мойсєєнко І.П. Інвестиційна діяльність: навч. посібник. К.: Знання, 2015. 490 с.

45. Огляд ринку зернових культур 2022: експорт, виробництво, тенденції. URL: <https://latifundist.com/analytics/23-obzor-rynka-zernovyh-kultur-2022-eksportproizvodstvo-tendentsii>

46. Онлайн Рейтинг агрохолдингів України 2021-2022 за розміром земельного банку від Agricultural Consulting. URL: <https://www.farming.org.ua/%D0%90%D0%BD%D0%BA%D1%83.html>

47. Офіційна сторінка агрохолдингу «ІМК». URL: <https://imcagro.com.ua/ua/>

48. Паламаренко О.М. Перспективи використання відходів рослинництва на виробництво біогазу в Україні. Агросвіт. 2020. № 22. URL: [10.32702/2306&6792.2020.22.51](https://agrosvit.com.ua/ua/10.32702/2306&6792.2020.22.51)

49. Пилипенко О. І. Аналіз інвестиційної привабливості підприємства: огляд методик. Міжнародний збірник наукових праць. 2021. Випуск 1. С. 2-7.

50. Пилипенко О.І. Методика аналізу інвестиційної привабливості підприємства: макро- і мікроекономічний аспекти. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: економічні науки. 2012. № 4(50). С. 120-127.

51. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

52. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 № 389. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-п>.

53. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12>.

54. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV.

URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=40-02>.

55. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=5080-12>.

56. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

57. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр#Text>

58. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні : Закон України від 8 вересня 2011 року № 3715-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>

59. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.96 № 94/96-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>

60. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16 липня 1999 року № 991-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14#Text>

61. Про спеціальну економічну зону «Яворів» : Закон України від 15 січня 1999 року № 402-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/402-14#Text>

62. Проектування біогазових установок (БГУ). URL: <https://agrotech.info/poslugi/proektuvannya-bgu.html>

63. Система YouControl. URL: <https://youcontrol.com.ua/contractor>

64. Ситник О. В. Економічна сутність інвестиційної привабливості підприємства та її характеристики. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 23. С. 127–130.

65. Ситник О. В. Інтегральна оцінка інвестиційної привабливості підприємств машинобудування в місті Києві та Київській області. Інвестиції: практика та досвід. 2016. № 4. С. 75–77.

66. Слободян Н. Г., Хабенко О. В. Напрями оцінки рівня інвестиційної привабливості підприємств України. Формування ринкових відносин в Україні.

2016. №5. С. 35–39.

67. Товстенюк О. В. Інвестиційна привабливість як об'єкт діагностики. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». 2021. № 727. С. 381-386.

68. Хорішко К. С. Удосконалення управлінського інструментарію в напрямі підвищення процесів ефективного формування інвестиційної привабливості господарських структур. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 21. С. 17–20.

69. Цигиль І. Я. Джерела формування інвестиційних ресурсів сучасного підприємства. Сучасні проблеми економіки і менеджменту: тези доповідей міжнародної науково-практичної конференції, Видавництво Львівської політехніки. Львів. 2018. С. 660–661.

70. Чапляк Н. Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи вирішення в сучасних реаліях. Економіка та суспільство. 2022. №. 40. URL: 10.32782/2524-0072/2022-40-80.

71. Шпортко Г. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості промислового підприємства. Ефективна економіка. 2014. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2014_11_71.

72. Янковська В.А., Гончарова Д.О., Основні умови інвестиційної привабливості українських підприємств. Гроші, фінанси та кредит. 2019. №5. С. 335-339.

ДОДАТКИ

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»		31.12.2021	
Територія Чернігівська обл.		за ЄДРПОУ	34832050
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	01.11
Адреса, телефон Україна, 15515, Чернігівська область, Чернігівський район, село Шибиринівка, вулиця Садова, будинок 6			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2021 року	Форма №1	Код за ДКУД	1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	487	379
Основні засоби:	1010	5360	4472
первісна вартість	1011	7941	7511
знос	1012	2581	3039
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	204	210
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	6051	5061
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	153166	154677
Виробничі запаси	1101	836	657
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	152330	154020
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1204	1361
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	915	1662
з бюджетом	1135	1381	1308
у тому числі з податку на прибуток	1136		738
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140		25
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4193	1018
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	72628	20070
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	597	800
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	552	374
Усього за розділом II	1195	234636	181295
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	240687	186356

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	258965	258965
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405	-5	-5
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-109116	-99881
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	149844	159079
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	79986	24009
розрахунки з бюджетом	1620	353	
у тому числі з податку на прибуток	1621	351	
розрахунки зі страхування	1625		
розрахунки з оплати праці	1630	20	
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3291	1613
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	734	842
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	6459	813
Усього за розділом III	1695	90843	27277
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	240687	186356

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»			31.12.2022
Територія Чернігівська обл.		за ЄДРПОУ	34832050
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	01.11
Адреса, телефон Україна, 15515, Чернігівська область, Чернігівський район, село Шибиринівка, вулиця Садова, будинок 6			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2022 року		Форма №1	Код за ДКУД
			1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	379	784
Основні засоби:	1010	4472	6686
первісна вартість	1011	7511	10098
знос	1012	3039	3412
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	210	552
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	5061	8022
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	154677	115513
Виробничі запаси	1101	657	563
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	154020	114950
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1361	1654
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	1662	1364
з бюджетом	1135	1308	3244
у тому числі з податку на прибуток	1136	738	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	25	53
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1018	1379
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	20070	65632
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	800	1011
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	374	1323
Усього за розділом II	1195	181295	191173
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	186356	199195

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	258965	258965
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405	-5	-5
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-99881	-69280
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	159079	189680
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	24009	3911
розрахунки з бюджетом	1620		1765
у тому числі з податку на прибуток	1621		1765
розрахунки зі страхування	1625		
розрахунки з оплати праці	1630		
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1613	2244
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	842	1366
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	813	229
Усього за розділом III	1695	27277	9515
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
БАЛАНС	1900	186356	199195

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»			31.12.2023
Територія Чернігівська обл.		за ЄДРПОУ	34832050
Організаційно-правова форма господарювання ТОВ		за КОАТУУ	8036100000
Вид економічної діяльності Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур		за КОПФГ	230
Середня кількість працівників		за КВЕД	01.11
Адреса, телефон Україна, 15515, Чернігівська область, Чернігівський район, село Шибиринівка, вулиця Садова, будинок 6			
Баланс (Звіт про фінансовий стан)			
на 31 грудня 2023 року		Форма №1	Код за ДКУД
			1801001
Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи :	1000		
первісна вартість	1001		
накопичена амортизація	1002		
Незавершені капітальні інвестиції	1005	784	1073
Основні засоби:	1010	6686	7523
первісна вартість	1011	10098	11510
знос	1012	3412	3987
Інвестиційна нерухомість	1015		
первісна вартість	1016		
знос	1017		
Довгострокові біологічні активи	1020		
первісна вартість	1021		
знос	1022		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	552	657
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Гудвіл	1050		
Відстрочені аквізиційні витрати	1060		
Залишок коштів у централізованих страхових резервах	1065		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	8022	9253
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	115513	124476
Виробничі запаси	1101	563	612
Незавершене виробництво	1102		
Готова продукція	1103		
Товари	1104	114950	123864
Поточні біологічні активи	1110		
Депозити перестрахування	1115		
Векселі одержані	1120		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1654	1323
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за видами авансів	1130	1364	1407
з бюджетом	1135	3244	3065
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	53	76
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1379	1587
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	65632	64134
Готівка	1166		
Рахунки в банках	1167		
Витрати майбутніх періодів	1170	1011	557
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі:	1180		
резервах довгострокових зобов'язань	1181		
резервах збитків або резервах належних витрат	1182		
резервах незароблених премій	1183		
інших страхових резервах	1184		
Інші оборотні активи	1190	1323	2265
Усього за розділом II	1195	191173	198890
III. Необоротні активи отримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
БАЛАНС	1300	199195	208143

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований капітал	1400	258965	258965
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401		
Капітал в дооцінках	1405	-5	-5
Додатковий капітал	1410		
Емісійний дохід	1411		
Накопичені курсові різниці	1412		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-69280	-65435
Неоплачений капітал	1425		
Вилучиний капітал	1430		
Інші резерви	1435		
Усього за розділом I	1495	189680	193525
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Пенсійні зобов'язання	1505		
Довгострокові кредити банків	1510		
Інші довгострокові зобов'язання	1515		
Довгострокові забезпечення	1520		
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521		
Цільове фінансування	1525		
Благодійна допомога	1526		
Страхові резерви	1530		
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язання	1531		
резерв збитків або резерв належних витрат	1532		
резерв незароблених премій	1533		
інші страхові резерви	1534		
Інвестиційні контракти	1535		
Призовий фонд	1540		
Резерв на виплату джек-поту	1545		
Усього за розділом II	1595		
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Векселі видані	1605		
Поточна заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	3911	6743
розрахунки з бюджетом	1620	1765	2865
у тому числі з податку на прибуток	1621	1765	2865
розрахунки зі страхування	1625		
розрахунки з оплати праці	1630		
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	2244	2005
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640		
Поточна кредиторська заборгованість за із внутрішніх розрахунків	1645		
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650		
Поточні забезпечення	1660	1366	2365
Доходи майбутніх періодів	1665		
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670		
Інші поточні зобов'язання	1690	229	640
Усього за розділом III	1695	9515	14618
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800		
	1900	199195	208143

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»		31.12.2021	
		за ЄДРПОУ	34832050
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2021 рік			
		Форма №2	Код за ДКУД
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			1801003
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	557734	574355
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	479687	508534
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	78047	65821
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	10004	5973
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	13345	13586
Витрати на збут	2150	25755	24059
Інші операційні витрати	2180	14104	10856
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	34847	23293
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	8267	5896
Інші доходи	2240	19203	
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	51053	13438
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	11264	15751
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	2029	2845
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	9235	12906
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	9235	12906
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	44961	12691
Витрати на оплату праці	2505	128126	122173
Відрахування на соціальні заходи	2510	25389	23918
Амортизація	2515	14073	11981
Інші операційні витрати	2520	319515	314260
Разом	2550	532064	485023
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»		31.12.2022	
		за ЄДРПОУ	34832050
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2022 рік			
		Форма №2	Код за ДКУД 1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	511591	557734
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	445361	479687
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	66230	78047
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	7326	10004
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	13878	13345
Витрати на збут	2150	20401	25755
Інші операційні витрати	2180	12756	14104
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	26521	34847
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	3590	8267
Інші доходи	2240	16357	19203
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	9137	51053
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	37331	11264
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	6730	2029
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	30601	9235
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	30601	9235
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	20882	44961
Витрати на оплату праці	2505	139328	128126
Відрахування на соціальні заходи	2510	27094	25389
Амортизація	2515	19005	14073
Інші операційні витрати	2520	264069	319515
Разом	2550	470378	532064
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство ТОВ «ІМК»			31.12.2023
		за ЄДРПОУ	34832050
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)			
за 2023 рік			
	Форма №2	Код за ДКУД	1801003
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	598675	511591
Чисті зароблені страхові премії	2010		
Премії підписані, валова сума	2011		
Премії, передані у перестрахування	2012		
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	520222	445361
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		
Валовий:			
прибуток	2090	78453	66230
збиток	2095		
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		
Інші операційні доходи	2120	8312	7326
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		
Адміністративні витрати	2130	15879	13878
Витрати на збут	2150	23112	20401
Інші операційні витрати	2180	10003	12756
Витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		
Витрати від первісного визначення біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	37771	26521
збиток	2195		
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220	3912	3590
Інші доходи	2240	10665	16357
Дохід від благодійної допомоги	2241		
Фінансові витрати	2250		
Втрати від участі в капіталі	2255		
Інші витрати	2270	10675	9137
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	41673	37331
збиток	2295		
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	7423	6730
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	34250	30601
збиток	2355		

II. СУКУПНИЙ ДОХІД			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	34250	30601
III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Матеріальні затрати	2500	21674	20882
Витрати на оплату праці	2505	153476	139328
Відрахування на соціальні заходи	2510	31792	27094
Амортизація	2515	21720	19005
Інші операційні витрати	2520	295489	264069
Разом	2550	524151	470378
IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
Середньорічна кількість простих акцій	2600		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605		
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610		
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615		
Дивіденди на одну просту акцію	2650		